

VEGA KOMMUNES

ÅRSMELDING 2023

Vedtatt av Vega kommunestyre 20.06.24, sak 36/24

FORORD:

I dette dokument fremlegges Vega kommunes årsberetning og årsmelding for 2023. Mens kommuneloven og regnskapsforskriftene har bestemmelser for fremleggelse av årsberetning står en friere i utforming av årsmeldingen. For 2023 er det utarbeidet en egen årsberetning som er datert 05.04.2024. Denne framgår i kap. 1 i dette dokumentet.

Årsmeldingen forøvrig er inndelt i tråd med den fastsatte inndelingen av kommuneplanens samfunnsdel. Det fremlegges årsmeldinger for de enkelte tjenesteområder som gir en oversikt over de viktigste forhold med hensyn til virksomhet, omfang, økonomi og kvalitet.

Det er behandlingen av årsmelding, regnskap, kommuneplan, økonomiplan, virksomhetsplan og årsbudsjett som er kommunestyrets fremste virkemiddel i utviklingen av kommunen og de kommunale tjenester. Årsmelding og regnskap er verktøyene for tilbakemelding av de oppdrag som ligger i planer og budsjetter.

Fra 2008 har alle virksomhets-/ansvarsområder brukt samme mal i utarbeidelsen av årsmelding. Malen er basert på annen målstyringsmodell enn det Vega kommune har, og er derfor ikke like godt egnet på alle tjenesteområder. Det planlegges å utarbeide ny «mal» i forbindelse med revidert kommuneplan.

Det er ikke fylt ut foreløpige KOSTRA nøkkeltall i årsmeldingen. Oppdatert tall for 2023 blir ikke lagt ut før 15.06.

Vega kommunes driftsregnskap ble avlagt med et negativt netto driftsresultat på kr 9 480 971 som utgjør 5,5 % av driftsinntektene. Resultatet i fjor var positivt 8,76 %. Årets budsjettavvik utgjør kr 2 560 202 (merforbruk). Et merforbruk skal reduseres ved blant annet å redusere/stryke budsjettert overføring til investeringsregnskapet som utgjør det samme. Etter dette framkommer et regnskap i balanse. Det er brukt 13,3 mill kr av disposisjonsfondet i 2023. 5 mill kr av dette er brukt i investeringsregnskapet. Etter dette er beholdningen på fondet ca 26 mill kr. Investeringsregnskapet ble avlagt med et udekket beløp på kr 827 563.

Utfordringene for 2024 og de kommende årene vil i stor grad preges av rekruttering til ledige stillinger og den økonomiske handlefriheten. Det er viktig å opprettholde folketallet da dette har stor betydning for rammene vi mottar fra staten. Vedtatt økonomiplan for Vega kommune innebærer en stram fordeling av tilgjengelige midler med erkjennelse av at kommunens inntekter gir små rom for nye tiltak og utvikling. For å balansere driften er det budsjettert med bruk av disposisjonsfond («buffer»). I tillegg til høy lånegjeld, høye utgifter til barnevernstiltak og helsetjenester og sentrale satsninger innenfor barnehage, skole, helse og omsorg. For å imøtegå dette må den øvrige drift reduseres for å unngå underskudd på driften, eller inntektene/tilskuddene økes. Inntekter fra havbruksfondet har medført en større økonomisk handlefrihet for oss da vi har klart å sette store deler av dette til disposisjonsfondet. Vi må framover fokusere ytterligere på kostnads- og avvikskontroller og styre virksomheten i henhold til de rammer som er vedtatt. En bærekraftig økonomisk utvikling vil være det beste for både innbyggere og ansatte i årene framover.

Vi er en servicebedrift med mange oppgaver i alle livets faser. Det er ikke mulig å få en virksomhet til å yte tjenester med så høy kvalitet uten dyktige medarbeidere. Jeg vil benytte anledningen til å takke alle ansatte i kommunen som legger forholdene best mulig til rette for innbyggerne våre.

Vega, 24. mai 2024

Brit Skjevling
kommunedirektør

Innhold

ÅRSBERETNING FOR VEGA KOMMUNE 2023	4
1 Økonomisk stilling og resultat	5
1.1 Driftsresultat 2023	5
1.2 Forklaring til driftsmessige budsjettavvik.....	7
1.3 Budsjettgjennomføringen	09
1.4 Investeringsregnskapet	14
1.5 Finansielle måltall	15
1.6 Samfunn og økonomiske utfordringer	17
2.0 Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold	18
3.0 Sykefravær	19
4.0 Likestilling mm	19
5.0 Ethiske retningslinjer og varsling	20
6.0 Internkontroll	20
ÅRSMELDING FOR VEGA KOMMUNE 2023	22
2. STYRER, RÅD OG UTVALG (Funksjon 100)	22
3. KOMMUNEDIREKTØR (Ansvarsområde 10)	22
3.1. Kommunedirektør/ Informasjonsavdelingen	23
3.2. IKT.....	24
3.3. Økonomi.....	24
3.4. Flyktningetjenesten	25
4. SOSIAL, HELSE, PLEIE OG OMSORG	26
4.1 Sosialtjenesten.....	26
4.2 Barnevernstjenesten	26
4.3. Legetjenesten	27
4.4. Helsestasjon	28
4.6 Vega syke- og aldersheim	29
4.7 Hjemmetjenesten	31
5. OPPVEKST, LIVSUTFOLDELSE OG KULTUR	35
5.1 Vega barnehage	35
5.2 Skolen, SFO og Voksenopplæring	38
5.3. Vega folkebibliotek.....	42
6. NÆRING/LANDBRUK	44
7. VERDENSARV, NATUR OG KULTURARV	45
7.1 Miljø/plan.....	45
8. TEKNISK AVDELING	46

Årsberetning
for
Vega kommune 2023

Om årsregnskap og årsberetning

Fristen for avleggelse av årsregnskap 2023 var 22.02.24 Vega kommunes årsregnskap for 2023 med dokumentasjon ble levert kommunerevisjonen på Teams 09.03.24. Årsregnskapet består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. Årsregnskap med årsberetning overleveres kontrollutvalg og revisjon samt formannskap og kommunestyre for videre behandling.

Kravene til årsberetning følger av kommunelovens § 14-7. Årsberetningen skal redegjøre for:

- forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid.
- vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

1 Økonomisk utvikling og stilling¹

1.1 Driftsresultat 2023

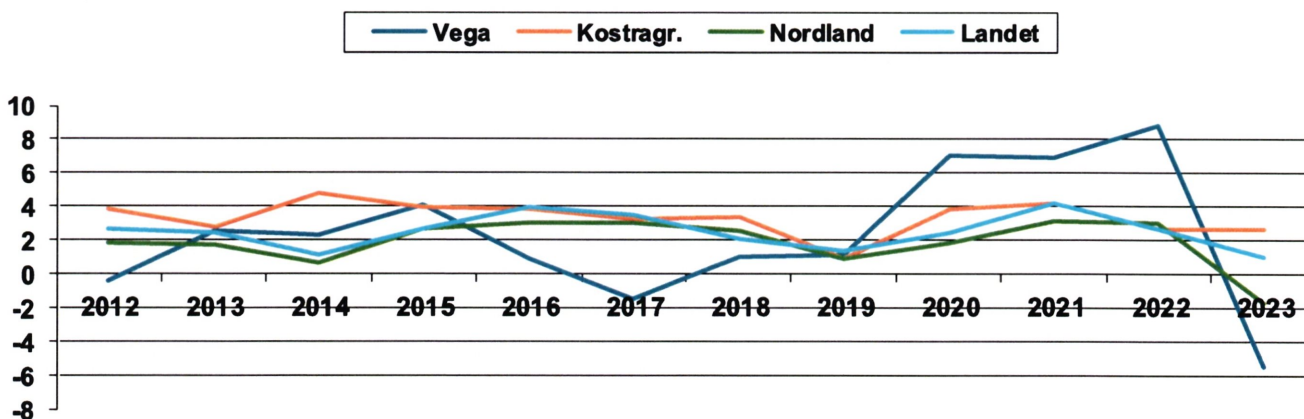
Her er en forenklet oversikt som viser driftsresultatet i kommunen over flere år:

Område	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Inntekts- og formueskatt	38 165	49 367	32 609	27 179	27 920	26 287	24 851
Eiendomsskatt	2 308	2 291	2 037	1 837	2 184	1 987	1 948
Rammetilskudd	73 490	61 488	70 972	70 297	65 417	65 652	63 362
Øvrige driftsinntekter	60 077	54 594	43 157	40 980	41 138	49 181	38 731
Sum driftsinntekter	174 040	167 740	148 776	140 294	136 659	143 107	128 892
Driftsutgifter	179 866	155 425	143 186	133 822	135 683	139 125	131 189
Finansinntekter	3 405	4 495	4 065	2 672	3 070	1 660	2 018
Finansutgifter	16 892	11 860	9 258	9 646	10 341	11 330	8 445
Motpost avskrivn	9 831	9 745	9 867	10 452	7 864	7 074	6 756
Netto driftsresultat	9 480	-14 695	-10 264	- 9 949	-1 569	-1 386	1 966
Nto driftsres i %	5,44	- 8,76	- 6,90	-7,09	-1,14%	-0,96 %	1,52 %

Netto driftsresultat betegnes ofte som et mål på kommunens økonomiske balanse. Netto driftsresultat utgjør negativt 5,44 %. I 2022 var dette positivt med 8,76 %. Kostra-tall viser et netto driftsresultat for kommunene (unntatt Oslo) samlet på 1,0 % i 2023. I kostragruppe 14 som vi tilhører 2,6 %. Netto driftsresultat er ca 3,3 mill kr lavere enn regulert budsjett. I hovedsak skyldes dette høyere driftsutgifter enn budsjettet. Høyest positive avvik på «Overføring og tilskudd fra andre» (i hovedsak sykelønn og momskompensasjon) som finansierer økte utgifter til lønn og andre

¹ Pliktig del av årsberetning etter Kommunelovens § 14-7.

driftsutgifter. Ca kr 213 000 mindre i skatteinntekter og rammetilskudd i forhold til regulert budsjett. Netto finansutgifter ble ca kr 516 000 høyere enn regulert budsjett.

Figuren ovenfor viser utviklingen i netto driftsresultat fra 2012-2023 sammenlignet med Kostragruppen, Nordland og landet u/Oslo (Kostratall pr. 15.03.2024 - foreløpige tall) **Netto driftsresultat viser en betydelig økning fra 2019 til 2022 men en betydelig reduksjon fra 2022-2023. For Kostragruppen ingen vesentlig endring, fylket viser også en reduksjon, samme for landet u/Oslo.** Målet for oss er et positivt netto driftsresultat.

Brutto driftsutgifter viser samlet sett et merforbruk på ca 19,058 mill kr, dersom vi korrigerer for avskrivninger, og sum driftsinntekter en merinntekt på ca 16,292 mill kr. Merutgiften skyldes i hovedsak økte lønnsutgifter, økte utgifter til kjøp av varer og tjenester og momskompensasjonsutgifter. Merinntekten skyldes i hovedsak økte momskompensasjonssinntekter, overføringer og tilskudd fra staten (inkl. ref. sykelønn).

I årsavslutningen er det gjort regnskapsføringer av inntekter på til sammen ca 9,776 mill kr som gjelder premieavvik og amortisering m/ arbeidsgiveravgift. Premieavviket er en differanse mellom betalt pensjonspremie og aktuarberegnet pensjonskostnad, og som ikke er en reell inntekt kommunen kan disponere. I løpet av perioden 2002-2023 er det ført en "inntekt" i driftsregnskapet slik at sum premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift pr. 31.12.23 utgjør **26,8** mill kr, med tilsvarende motpost i balansen som skal nedbetales (utgiftsføres) over en periode på 15/10/7 år. Amortiseringen/nedbetalingen i 2023 utgjør 3,857 mill kr. I tillegg har vi mottatt premiefond fra KLP (Kommunal Landspensjonskasse) på ca 1,255 mill kr (ekskl. arb.g.avg.). Denne bruker vi til å redusere pensjonspremien tilsvarende. Noen kommuner velger å avsette disse midlene til senere års bruk.

Skattetallene: Skattetallene for 2023 viser at kommunene har fått inn 210,5 mrd. kroner og fylkeskommunene 41,7 mrd. kroner i skatt på inntekt og formue. Sammenlignet med fjoråret har kommunenes skatteinntekter gått ned med nærmere 10,4 mrd. kroner eller 4,7 prosent, mens fylkeskommunene har hatt en reduksjon på 2,9 mrd. kroner eller 6,4 prosent. Nedgangen fra året før må ses på bakgrunn av at skatteinntektene i 2022 var ekstraordinært høye og hele 27 mrd. kroner større enn anslaget i Nasjonalbudsjettet for 2022.

For Vega kommune ble skatteinngangen på 38,165 mill kr, det er ca 11,202 mill lavere enn 2022 og ca 6,797 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett 2023.

Rammetilskuddet ble på 73,490 mill. kr som er 4,910 mill kr lavere enn opprinnelig budsjett. I opprinnelig budsjett ble det lagt inn en økning i forhold til prognosene på 2,650 mill kr.

Andre vesentlige overføringer/tilskudd: Kommunen har mottatt kr 2 978 401 fra havbruksfondet som er kr 198 573 mer enn regulert budsjett og ca kr 900 000 høyere enn opprinnelig budsjett.

Finansområdet: Finansområdet viser et negativt avvik på kr 516 025. Finansutgiftene ble økt med 2,5 mill kr i budsjettregulering som følge av økte rente- og avdragsutgifter. Finansinntektene ble økt med kr 1 mill kr som følge av økte renteinntekter i 2023.

Beregning av minimumsavdrag i henhold til kommuneloven § 14-18 viser at vi har betalt tilstrekkelig med avdrag. Kommunen bør ta sikte på å øke avdragsutgiftene for å redusere en høy lånegjeld.

Lønnsoppgjøret

Resultatet av lønnsoppgjøret for kommunene fikk en fastsatt ramme på 5,4 prosent. Det var over frontfagsrammen som ble avtalt i privat sektor og den avtalte rammen i staten. Resultatet tok hensyn til den usikre økonomiske situasjonen og ga de lavest lønnede et særlig løft. Samtidig fikk de med høyest utdanning og lønn også reallønnsøkning.

Vi budsjetterte med 2,7 % i årslønnsvekst i henhold til prognosene noe som var altfor lavt. Noe kompensasjon for det forholdsvis høye lønnsoppgjøret har vi mottatt i rammetilskuddet.

Samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner

Det vises til egen oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner i årsregnskapet. Årets budsjettavvik utgjør kr 2 560 202 (merforbruk før strykninger). Med mindre bruk/strykning av overføring til investeringsregnskapet (kr 2 560 202 av budsjettert kr 7 505 000). Etter dette er disposisjonsfondet redusert med kr 13 300 000 og beholdningen på fondet er kr 26 718 605 pr. 31.12.23.

1.2 Forklaring til vesentlige budsjettavvik

Ifølge kravene til årsberetning skal det redegjøres for beløpsmessige budsjettavvik. I tillegg stilles det krav om å redegjøre for eventuelle vesentlige brudd med kommunestyrets premisser for hva bevilgningene skal kunne brukes til. Dette omtales under kap. 2.0. Det er et vesentlighetskrav til hvilke budsjettavvik det skal redegjøres for men hva som er et vesentlig vil kunne være forskjellig fra kommune til kommune. I det følgende legges til grunn vesentlighet, mindre beløpsmessige budsjettavvik redegjøres det ikke for.

Viser til regnskapsskjema *økonomisk oversikt – drift*. I det følgende kommenteres avvikene mellom regnskap og regulert budsjett.

Avvik fra budsjett kan illustreres på følgende måte:

	Regnskap	Regulert budsjett	Avvik
Driftsinntekter	(174 040)	(157 748)	(16 292)
Driftsutgifter	170 035*	*150 977	19 058
Finansinntekter	(3 406)	(3 600)	194
Finansutgifter	16 892	16 570	322
Netto avsetninger	(9 480)	(6 199)	(3 281)
Mindre-/merforbruk	(0)	(0)	(0)
() Inntekt.		*Ekskl avskrivninger	

Driftsinntekter 2023

Kommunens brutto driftsinntekter i 2023 ble ca 16,292 mill kr høyere enn regulert budsjett. De største avvikene forklares slik:

Brukerbetalinger: Her inngår bl.a. brukerbetalinger innenfor barnehage og pleie/omsorg. Negativt avvik på kr 493 000 som i hovedsak skyldes lavere inntekt på egenandeler/medisin legetjenesten kr 214 000, foreldrebetaling barnehage ca kr 130 000 og vederlag opphold i institusjon på kr 230 000.

Salgs- og leieinntekter: Her inngår i hovedsak husleieinntekter, salg av tjenester inkl. internt salg, og kommunale avgifter. Høyere inntekt på ca kr 400 000 (ca 4 %) er mindre vesentlig og kommenteres ikke spesielt.

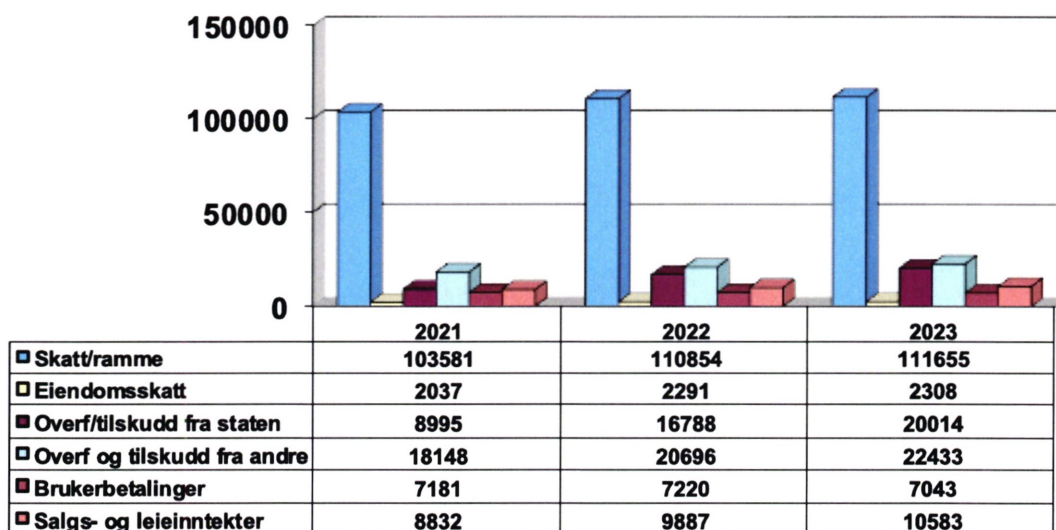
Overføringer og tilskudd fra andre viser en merinntekt på ca 15 mill kr i forhold til regulert budsjett. Dette skyldes i hovedsak refusjon sykelønn (7,503 mill kr), høyere refusjon fra staten 1,422 mill kr, refusjon fra andre kommuner ca kr 400 000 (i hovedsak innenfor undervisning). I tillegg kommer høyere momskompensasjonsinntekter på ca 3,346 mill kr.

Rammetilskudd viser en lavere inntekt i forhold til opprinnelig budsjett med ca 4,910 mill kr, i forhold til regulert budsjett kr 845 000. Jfr. kommentar om økning skatteinntekter nedenfor.

Andre statlige overføringer og andre overføringer blant annet rentekompensasjon (sykehjem, skole og kirke, havbruksfond, integreringstilskudd). Inntektene er ca 12,822 mill kr høyere enn opprinnelig budsjett og skyldes i hovedsak integreringstilskudd på 12,127 mill kr og havbruksfond på ca kr 900 000 (ifht opprinnelig budsjett).

Skatt på inntekt og formue viser en høyere inntekt på ca 6,797 mill kr i forhold til opprinnelig budsjett og ca 1,058 mill kr lavere enn regulert budsjett. Jfr. omtale ovenfor.

Driftsinntekter fordelt på inntektstype (tall i hele tusen):

Driftsutgifter 2023

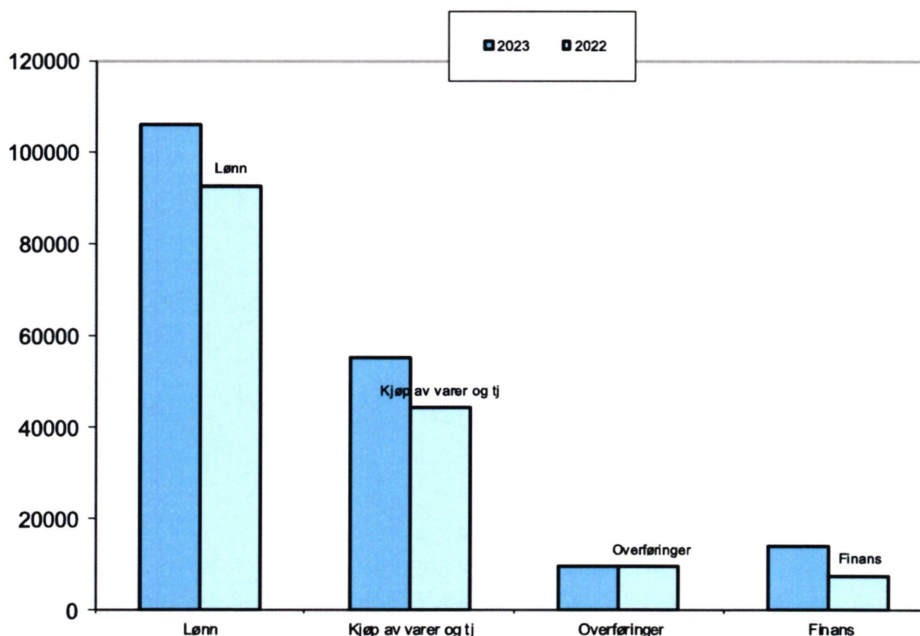
Kommunens brutto driftsutgifter (ekskl. avskrivning) er samlet sett ca 19 mill høyere enn budsjettet:

Lønnsutgifter viser et forbruk som er ca 4,641 mill kr høyere enn det regulert budsjett tilsier. Korrigerer vi for merinntekt på refusjon sykelønn (7,503 mill kr) blir det et mindreforbruk på ca 2,8 mill kr. Men dette må også ses i sammenheng med kjøp av tjenester (nedenfor). Bl.a. til kjøp fra vikarbyråer.

Sosiale utgifter viser en lavere utgift på ca kr 832 000. Jfr ovenfor om ref. sykelønn da refusjonen også inkluderer en del av de sosiale utgiftene. Samlet sett blir mindreforbruket på netto lønnsutgifter og pensjon (inkl. premieavvik), hensyntatt refusjon sykelønn - men ikke andre refusjoner knyttet til lønn – ca 3,7 mill kr.

Kjøp av varer og tjenester er ca 12,934 mill kr høyere enn budsjettet. I dette inngår bl.a. kjøp av konsulenttjenester som er ca 4,4 mill kr høyere enn budsjettet. Jfr. kommentaren til «Lønnsutgifter». Ca kr 500 000 av dette er refundert fra andre. Kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon er 3,048 mill høyere enn budsjettet. Det gjelder i hovedsak innenfor oppvekst (PPT og undervisning av elever i andre kommuner, revisjon, musikk og kulturskoler, interkommunale tjenester som IKT, brann og beredskap).

Overføringer og tilskudd til andre er ca 2,314 mill kr høyere enn budsjett. I hovedsak gjelder dette

høyere momskompensasjon.

Kommunens brutto driftsresultat er dermed ca 2,765 mill kr lavere enn budsjettet (ekskl. avskrivn).

Driftsutgifter fordelt på type utgifter 2022 og 2023:

Som vi ser av figuren er driftsutgiftene bortsett fra overføringer, vesentlig høyere i 2023.

Finansutgifter er økt med ca 5,032 mill kr og skyldes i hovedsak økte renter og ca kr 500 000 til avdrag.

Finansinntektene (renter) er økt med ca kr 921 000 som i hovedsak skyldes økte renteinntekter på innskudd. Aksjeutbytte er ca kr 2 mill lavere enn i 2022.

1.3 Budsjettgjennomføringen

Budsjettgjennomføringen omhandler i hvilken grad de politiske vedtatte budsjetttrammer (netto) er overholdt. Det skal utarbeides kvartalsvise økonomirapporter (inkl. 2 halvårsrapporter til kommunestyret) fra hvert ansvarsområde hvor eventuelle omprioriteringer gjennomføres i form av budsjettreguleringer. Kvartalsrapportene pr. 01.04. og 01.10. behandles kun av formannskapet (dersom vesentlige forhold går disse videre til kommunestyret) mens kvartalsrapportene pr. 01.07. og 01.12. (økonomiske halvårsrapporter) blir lagt fram for kommunestyret. I 2023 ble det ikke levert kvartalsrapporter til formannskapet. Kommunedirektøren er pålagt å opplyse om vesentlige forhold i regnskapet.

Tabellen under viser en sammenstilling av sum utgifter og inntekter, og avviket mellom (regulert) budsjett og regnskap for virksomhets- og ansvarsområdene (jfr. bevilgningsoversikt drift)

Ansvar	Ansvar(T)	Regnskap 2023	Reg. budsjett	Avvik
	Oppvekst, livsutfoldelse og kultur	37 830 692	39 522 702	- 1 692 010
1110	Rektor	26 683 570	29 217 960	- 2 534 390
1120	Styrer	10 196 620	9 323 854	872 766
1510	Bibliotek	950 502	980 888	- 30 386
	Helse, pleie og omsorg	60 153 612	56 188 465	3 965 147
1200	Sosial/NAV	1 815 572	1 523 943	291 629
1210	Barnevern	8 412 996	7 691 585	721 411
1220	Psykiatritjenesten	588 041	539 520	48 521
1300	Helsetjenesten	10 159 750	9 769 119	390 631
1310	Helsestasjon	972 090	1 017 032	- 44 942
1400	Hjemmetjeneste	8 294 565	7 640 264	654 301
1410	Institusjon	29 910 597	28 007 002	1 903 595
	Verdensarv, natur og kulturarv	3 720 231	4 363 470	- 643 239
1500	Kultur	3 006 601	3 126 412	- 119 811
1030	Miljø	713 629	1 237 058	- 523 429
	Næring og bosetting	17 315 353	16 526 863	788 490
1600	Teknisk sjef	15 842 523	15 449 384	393 139
1020	Landbruk	1 472 829	1 077 479	395 350
	Sentraladministrasjon	21 992 073	20 096 665	1 895 408
1000	Kommunedirektør	10 913 614	10 251 391	662 223
1040	Økonomi	2 895 263	2 752 419	142 844
1060	Flyktningetjenesten	8 183 196	7 092 855	1 090 341
	Fellesutgifter og finanser	- 11 037 448	- 10 859 000	- 178 448
1800	Fellesutgifter og finanser	- 11 037 448	- 10 859 000	- 178 448

Minus betyr positivt avvik. Avskrivninger er ikke belastet ansvarsområdene. Bruk og avsetning fond ikke med.

Kommentarer til avvik er kommentert på de ulike ansvarsområdene.

Virksomhetsområde Oppvekst, livsutfoldelse og kultur

Mindreforbruk: kr 1 692 010. Bruk av fond kr 107 175 ikke tatt med.

Ansvarsområde 1110 Rektor

Mindreforbruk på ca kr 2 534 390. Bruk av fond kr 107 175 ikke tatt med.

Mindreforbruket skyldes i hovedsak F21300 Voksenopplæring som i 2023 tilhørte dette ansvarsområdet. Der er det inntektsført tilskudd fra staten vedr. flyktninger på ca 1,8 mill kr. Det ble budsjettet på F850 Generelt statstilskudd vedr. flyktninger. Merinntekten utgjør kr 1 514 169. Refusjon for gjesteelever ble høyere enn budsjettet. I tillegg har det vært flere barn på SFO enn det er kalkulert med, og dermed mer dekket i foreldrebetaling. Skolen har hatt en del korttidsfravær – som medfører bruk av vikarer fra eget mannskap. Dette utløser overtidbetaling – og antas også å medføre slitasje på personalet. Velkomstklassen har hatt en lærerressurs og språkassistent. Lærerressursen har vært fordelt på 2 lærere gjennom skoleåret 23/24. Vi har også hatt egne språkassistenter i klassene på barnetrinnet, for å avhjelpe elever med faglige og språklige utfordringer i klasserommet. Kommunestyret bevilget ca 1 mill til «velkomstklassen». Skolen har også ansatt en miljøarbeider som i hovedsak skal arbeide med elever som behov for et avbrekk utenfor klasserommet i korte perioder. Skolens kjellerlokaler er ryddet og utrustet for denne bruken, og det er lagt ned betydelig arbeid i å få dette til gode lokaliteter.

Ansvarsområde 1120 Styrer barnehage

Merforbruk kr 877 766. Kommentar fra styrer:

Det har vært ekstremt vanskelig å skaffe kvalifiserte vikarer og vikarer i det hele tatt. Dette har slitt på personalet og medført sykemeldinger. Barnehagen har vært uten fast styrefunksjon frem til 01.08.23 hvilket har forårsaket noe ustabilitet og medført økt sykefravær. Budsjettet for 2023 var etter min vurdering ikke revidert og planlagt tilstrekkelig etter barneantall og personale. I budsjettet 2024 er bemanningen beregnet ut fra barnetall og de merkostnader det vil gi i forhold til ekstra ressurs på enkelte barn.

Det har også vært økte driftsutgifter i forhold til budsjett. Det gjelder innkjøp av bl.a. nye telefoner, utgifter til rekruttering og økte utgifter til arbeidstøy.

Ansvarsområde 1510 Bibliotekjenten

Ingen vesentlig avvik.

Virksomhetsområde Helse, pleie og omsorg

Merforbruk: kr 3 965 147. Netto avsetning/bruk av fond reduserer merforbruket til kr 3 654 188.

Ansvarsområde 1200 Sosial/NAV

Merforbruk kr 291 629. Regnskap økonomisk sosialhjelp/kvalifiseringsstønad er ca kr 157 000 høyere enn budsjettet. Administrative kostnader til NAV Sør-Helgeland ble ca kr 100 000 mer enn budsjettet. Kr 32 000 mer til krisesenter enn det som ble budsjettet.

Ansvarsområde 1210 Barnevern

Merforbruk kr 671 411 i forhold til regulert budsjett og kr 2 390 355 i forhold til opprinnelig budsjett. Leder for Sør-Helgeland barneverntjeneste varslet kommunen om denne merutgiften knyttet til opphold i institusjon. Vi mottok skjønnsmidler på kr 750 000 til denne ekstraordinære kostnaden. Denne er fratrukket i merforbruket.

Ansvarsområde 1220 Psykiatritjenesten

Ingen vesentlig avvik.

Ansvarsområde 1300 Helsetjenesten

Legetjenesten har et merforbruk etter regulert budsjett på kr 390 631,-. Dette skyldes i hovedsak sykemelding og permisjon 2. halvår som medførte innleie av vikarleger. Vi fikk etter søknad på utlyste tilskudd fra Helsedirektoratet innvilget et betydelig beløp. Målet med tilskuddsordningen er å bidra til bedre rekruttering og redusert vaktbelastning i kommunens legevaktordning i kommuner med særskilte rekrutteringsordninger. Mye av tilskuddet gikk til innleie av vikarleger. Økning i vaktgodtgjørelse leger i og med at lege som er sykemeldt og i permisjon har krav på vaktgodtgjørelse, altså dobbel vaktgodtgjørelse.

Ansvarsområde 1410 Institusjon

Merforbruk på kr 1 903 595,- etter regulert budsjett. Med bruk av fond på kr 33 870 blir merforbruket tilsvarende mindre. Dette skyldes i hovedsak utfordringer med å få besatt ledige sykepleierstillinger, noe langtidsfravær og lite tilkallingsvikarer – spesielt i ferieavviklingen. Dette førte til at vi måtte leie inn vikarer fra vikarbyrå for å opprettholde forsvarlig drift av avdelingen. Manglende bemanning førte også til økte kostnader ved bruk av overtid og lønn til vikarer. Tidligere år har det vært mulig å redusere vikarbruk og overtid når det har vært noe mindre belegg på langtidsplasser på avdelingen. Dette har ikke vært mulig i 2023 da avdelingen hadde fullt belegg hele året. Høyt belegg på institusjon har også medført at vi i noen tilfeller ikke har klart å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehus, noe som koster. Prisstigning på matvarer og lønnsstigning

har også bidratt til merforbruket. På tross av dette har institusjon klart å levere gode tjenester og de ansatte har stilt opp ved behov.

Ansvarsområde 1400 Hjemmetjenesten

Merforbruk på kr 654 301,-. Med bruk av avsatte midler kr 438 182. Dette skyldes i hovedsak overtid og innleie av arbeidskraft, noe fra vikarbyrå, ved fravær og ferieavvikling.

Virksomhetsområde verdensarv, natur og kulturarv

Samlet positivt budsjettavvik kr 643 239. Netto fondsavsetning ikke tatt med.

Ansvarsområde 1500 Kultur

Positivt avvik på kr 119 811.

Mindre utgifter til det som ble budsjettert til «Vegadagene», ca kr 100 000.

Ansvarsområde 1030 Miljøvern

Et mindreforbruk på kr 523 429 – i hovedsak på grunn av at det ikke er ansatt vikar ved sykefravær.

Virksomhetsområde Næring og bosetting

Et negativt avvik på kr 788 490. Med bruk og avsetning av fond framkommer et negativt avvik på ca kr 238 267.

Ansvarsområde 1600 Tekniske tjenester

På dette ansvarsområdet framkommer et samlet positivt avvik på kr 142 083 dersom avsetninger til og inntekter fra fond (bl.a. selvkostfond) tas med.

Kommentar til avvik:

Adm. teknisk: Mindreutgift lønn pga vakanse/ikke ansatt i budsjetterte stillinger. Det er heller ikke inntektsført kr 400 000 som budsjettert til internt salg (til investeringsprosjekter).

Kommunestyret vedtok å bevilge kr 1 175 000 til «Opprustning kommunal bygningsmasse» som skulle finansieres med disposisjonsfondet. Utgiftene ble kr 276 722 høyere og inngår i merforbruket på dette ansvarsområdet.

Ansvarsområde 1020 Næring

Et negativt avvik på kr 395 350. Kr 180 083 av dette gjelder interkommunalt samarbeid i 2023 som ikke ble budsjettert. Resten gjelder økte lønns- og pensjonsutgifter. Noe av lønnsutgiftene skulle vært overført ansvar 1600 og F303 Kart og oppmåling. Disse funksjonene viser til sammen et mindreforbruk på ca kr 740 000.

Virksomhetsområde Sentraladministrasjonen

Virksomhetsområdet viser et avvik eller merutgift på kr 1 895 408. Dette skyldes i hovedsak flyktningetjenesten på kr 1 090 341 som er finansiert med statstilskudd og inntektsført på et annet ansvar (1800).

Ansvarsområde 1000 Kommunedirektør

Merutgift kr 662 223. Fellesutgifter, IKT/digitalisering, bedriftshelsetjeneste, sentraladministrasjon, godtgjørelse/utgifter folkevalgte, ulike utvalg og revisjon føres her. Største avviket framgår på funksjon 10000 Godtgjørelse folkevalgte på kr 238 851. Funksjon 12000 Fellesutgifter kr 112 991 på grunn av økte utgifter til kontingenter/avgifter og merutgift/egenandel kommuneplan. Funksjon 12006 IT viser en merutgift på kr 230 000. Dette skyldes i hovedsak kjøp av tjenester og merutgifter inkl. prisøkning (som lisenser og andre avgifter) knyttet til våre felles IT-systemer.

Turistinformasjon og reiseliv viser et merforbruk på kr 364 738. Det har vært for lavt budsjettet i forhold til den bemanningen som har vært.

Frivilligsentralen viser et positivt budsjettavvik på ca kr 300 000 og skyldes sykefravær og lavere aktivitet. Det er leid inn vikar som tilsvarer ca 30-40 % stilling. Statstilskudd er avsatt til senere års bruk.

Ansvarsområde 1040 Økonomi

Et negativt avvik på kr 142 844 som i hovedsak skyldes merutgift til datatekniske løsninger og digitalisering knyttet til regnskap og lønn.

Ansvarsområde 1060 Flyktningetjenesten

Merutgift på kr 1 090 341 som skyldes høyere aktivitet som følge økt bosetting av flyktninger. Dekkes av integreringstilskuddet som er ført på ansvarsområdet 1800 Finans og fellesutgifter. Tilskudd fra IMDI utgjorde kr 15 127 333 i 2023. I tillegg tilskudd til voksenopplæringen på kr 1 778 000.

Pr. 31.12.23 har vi bosatt 53 personer fra Ukraina.

Generell kommentar vedrørende avvik på ansvarsområdene:

Det foreligger vesentlige negative avvik (over 1 mill kr) på virksomhets- og ansvarsområder innenfor helse, pleie og omsorg. På hele virksomhetsområde ca 3,9 mill kr. De største negative avvikene er på ansvarsområdet 1410 Institusjon (Vega syke- og aldersheim) på ca 1,9 mill kr, hjemmetjenesten kr 654 000 og barnevern kr 721 000. Kommentaren til helse- og omsorgsleder viser at dette i hovedsak knytter seg til utfordringer med rekruttering og kompetanse. De samme utfordringer når det gjelder merutgiften på ansvar 1120 Barnehage.

Når det gjelder barnevern er dette ekstraordinære utgifter som ikke var forutsatt da budsjettet ble vedtatt. Av den grunn mottok vi etter søknad ekstraordinære skjønnsmidler fra Statsforvalteren.

For alle virksomhetsområdene har prisveksten på varer og tjenester i 2023 vært merkbar. Noe er kompensert i rammetilskuddet men ikke alt. Vi budsjetterer i faste priser.

1.4 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avlagt i balanse.

Avvik i investeringsregnskapet:

Sum brutto investeringsutgifter. Inntektene knyttet til investeringer er ikke tatt med. Det er kun vesentlige avvik som kommenteres. Jfr. bevilgningsoversikt investering.

	Prosjekt	Regnskap 2023	Reg. budsjett	Avvik
41313	Streaming	2 117	0	2 117
41314	Nytt IT-system	377 391	250 000	127 391
41315	Digitalisering	641 685	0	641 685
43525	El-biler	455 900	500 000	-44 100
44515	Sundsvoll Friluftsområde	0	200 000	-200 000
44518	Fuglekikkerhus/gapahauk Sveavatnet	13 845	0	13 845
45400	Nærmiljøanlegg		50 000	-50 000
46105B	Uteområdet Vega skole-barnehage		200 000	-200 000
46105D	Låssystem skole		200 000	-200 000
46105E	Sal og scene		200 000	-200 000
46107	Kjøle/fryserom/Kombidamper VOS	816 911	928 500	-111 589
46120	Varebil (sak 36/19) (2023)	554 347	800 000	-245 654
46122	Gamle Prestegården - Bolighus	647 534	1 900 000	-1 252 466
46125	Ny brannstasjon - 2020	7 424 801	7 725 000	-300 199
46128	Livløpsboliger -renovering/oppgr	1 063 947	1 062 000	1 947
46129	Kommunale boliger-renovering/oppgr	0	150 000	-150 000
46133	Ventilasjon - barnehage	183 200	200 000	-16 800
46134	Kommunal garasje	226 460	220 000	6 460
46135	Prestegården - Låven	1 036 627	1 500 000	-463 373
46136	Renovering Vega skole 2023	0	1 100 000	-1 100 000
46138	Rehabilitering S-hus 2023	2 995 629	2 050 000	945 629
46139	Oppmålingsutstyr	167 306	375 000	-207 694
46140	VSA - investering		450 000	-450 000
46142	Lader el-bil	265 831	287 000	-21 169
46216	Tomteområde - Rørøy	4 009 934	4 812 500	-802 566
46218	Gatelys-Gladstad	136 494	437 000	-300 506
46227	Ylvingen hurtigbåtkai	-34 779	130 000	-164 779
46229	Asfaltering 2023	7 061 034	6 875 000	186 034
46230	Venterom-Ylvingen kai	214 167	0	214 167
46303	Oppgradering råvannforsyning	355 610	350 000	5 610
46608	Utleiebygg-Gardsøya	2 100 275	2 185 000	-84 725
	SUM	30 716 264	35 137 000	-4 420 736

Minusbeløp er mindretgift

Avviket (sum mindretgift) er ca 4,4 mill kr. De prosjekter som viser budsjettavvik i 2023 (positive tall under "avvik") i tabellen ovenfor er i hovedsak finansiert med merinntekt, fra bl.a. momskompensasjonen, tilskudd og lån.

Det største budsjettavviket gjelder investeringer i utstyr og programvare innenfor IT (prosjekt 41313-41314 og 41315) på kr 771 193. Her ble det ikke tatt høyde for at alle utgiftene skulle

utgiftsføres i 2023 og det burde vært fulgt opp bedre i budsjettssammenheng. Utgiftene gjelder konsulenttenester i forbindelse med anskaffelsesprosessen vedr. ny avtale med IT-leverandør, digitalisering og ny programvare.

Prosjekt 46229 Asfaltering viser en merutgift på kr 186 034.

Flere av prosjektene viser mindreutgift da de ikke ble igangsatt eller ferdigstilt i 2023. Prestegården viser en mindreutgift på 1,252 mill kr pluss låven på ca kr 463 000 men prosjektene er ikke ferdigstilt og fortsetter i 2024. Prosjekt 46216 Tomteområde Rørøy viser en mindreutgift på ca kr 800 000 men utbyggingen er ikke ferdigstilt og fortsetter i 2024. prosjekt 46224 Asfaltering. Både prosjekt 46608 Utleiebygg Gardsøya (knyttet til hurtigbåtkai) og prosjekt 45603 Servicebygg Gardsøya ble påbegynt i 2021 og fortsetter i 2023. Prosjekter innenfor skole og barnehage, på bygninger og uteområde, ble heller ikke igangsatt i 2023.

Investeringsinntekter utenom øremerkede tilskudd anses som «frie» inntekter og skal finansiere alle investeringsprosjektene samlet sett. Det betyr at dersom det oppstår en merutgift på et prosjekt skal evt. mindreutgift på et annet prosjekt finansiere merutgiften.

1.5 Finansielle måltall

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid. Rapportering tilbake på de finansielle måltallene blir derfor en sentral del av årsberetningen. Eksempler på finansielle måltall som viser utvikling i kommunens økonomi er lånegjeld, netto driftsresultat og disposisjonsfond. Det er sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt netto driftsresultat som gir utfordringer. Vega kommune har vedtatt følgende finansielle måltall i økonomiplanen for 2021-2024:

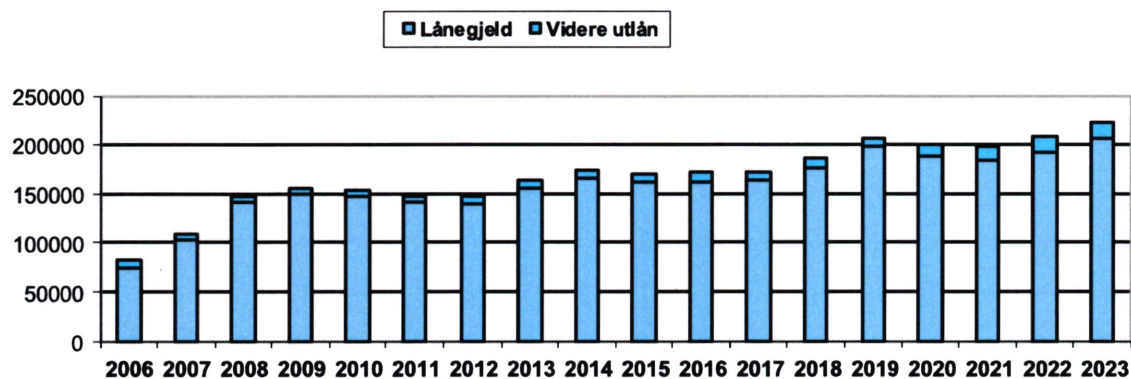
- Gjeldsgrad: 100 % (av brutto driftsinntekt)
- Netto driftsresultat: 0 % (bør bygges opp til 2 %)
- Disposisjonsfond: 8 % (bør bygges opp til 10 %)

Lånegjeld

Gjeldsbelastning og konsekvensene låneopptak har for driften er svært viktig for den økonomiske styringen i nesten alle norske kommuner. Det bør derfor knyttes noen indikatorer til finansieringsstruktur og rente- og avdragsbelastning. Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter sier oss hvor mye av kommunens langsiktige gjeld som skal betjenes av kommunens ordinære driftsinntekter. Det finnes flere indikatorer og nøkkeltall. Et viktig poeng med nøkkeltall knyttet til finansiering er at kommunen ønsker å begrense hvor stor andel av inntektene som går til å betjene gjeld. Det er først og fremst utgiftene knyttet til gjelden som er interessant, fordi høye finansutgifter reduserer tjenestetilbudet. Rente- og avdragsbelastning vil normalt også si noe om hvilken finansieringsstrategi kommunen har og hvor mye lån nye prosjekter finansieres med.

Kommunens langsiktige gjeld har økt fra 81,8 mill i 2006 til 205,294 mill i 2023 (ekskl. videreutlån og forskuttering) med en økning fra 2022 til 2023 med ca 13,559 mill. kr. Økningen i lånegjeld fra 2006 skyldes låneopptak til skole, barnehage, vei, havn, vann, avløp, restaurering kommunale bygg, brannstasjon, opparbeidelse tomter, verdensarvsenter, fiskerhavn, idrettsanlegg, omsorgsboliger, IKT og digitale løsninger.

Kommunens lånegjeld har hatt slik utvikling fra 2006:

Figuren over viser hvor mye av lånegjelden som gjelder videreutlån (startlån), men ikke hvor mye av gjelden som er selvkostlån (VAR (Vann-avløp)) og andre lån det knyttes inntekter til. Administrasjonen har foretatt en «grov» beregning av dette og funnet at ca 30 % (55,8 mill kr) av kapitalen/gjelden kan sies å være selvkost-/inntektslån. Dette er 2019-tall.

Finansutgifter-/inntekter

Forvaltning av kommunens finanser utøves i henhold til det vedtatte finansreglementet. Jfr. egen rapportering. Kommunen fikk i 2023 en samlet avkastning på sine finanser på kr 1 909 400 (bankinnskudd). I tillegg kommer renteinntekter fra Helgelandskraft på kr 106 748. Avdragsbelastningen i drift er kr 7 462 372 (2022: kr 6 931 594) og ligger over «minimumsavdrag» ihht KL § 14-18.

Aksjer, andeler og utbytte: Aksjeutbytte utgjør kr 992 760 der kr 968 184 er utbetalt fra Helgelandskraft.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ses gjennomgående på som det viktigste måltallet for kommunal økonomi. Netto driftsresultat som resultatmål viser hvor mye av driftsinntektene som er disponible til avsetninger eller finansiering av investeringer. Tallet må ses på over flere år. Pr. i dag er resultatgrad det eneste nøkkeltallet hvor det er gitt sentrale føringer. Teknisk beregningsutvalg (TBU) har gitt anbefalinger at tallet bør være 1,75 %. Vega kommunes resultatgrad i 2022 er 8,76 og viste en gunstig utvikling fra 2017. For 2023 har dette snudd til en negativ resultatgrad på 5,5 %.

Disposisjonsfond

Kommunen bør ha tilstrekkelig buffer til å håndtere midlertidige og uventede fall i inntekter eller økte utgifter. Nivået på kommunens tjenestetilbud skal kunne videreføres uten å bli påvirket av slike midlertidige svingninger. Nivået på kommunens buffer må avspeile kommunens eksponering for risiko. I økonomiplanen satte Vega kommune et mål på 8 % av driftsinntektene med økning til 10 %. Dette målet ble nådd i 2021. I 2022 ble fondet styrket med kr 13,1 mill og utgjorde pr. 31.12.22 ca 40 mill. Måltallet ble 23,8 %. Kr 13,3 mill av fondet er brukt i 2023 og fondets beholdning tilsvarende mindre. Måltallet ble 15,3 % i 2023.

Likviditet og arbeidskapital

Arbeidskapitalen og langsiktig gjeld angir henholdsvis kommunenes likvide stilling og gjeldsbelastning.

Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer og fordringer på stat, andre kommuner og private, men fratrukket kassakredittlån, sertifikatlån og leverandørgjeld. Arbeidskapitalen sier noe om kommunens likvide stilling. Kommunen må ha en likviditetsbeholdning av en viss størrelse siden inn- og utbetalinger ikke kommer til samme tid. Ved å korrigere arbeidskapitalen for forhold

som bundne fond og ubrukte lånemidler av eksterne lån får vi arbeidskapitalens driftsdel. Arbeidskapitalens driftsdel viser kommunens grunnlikviditet - den delen av omløpsmidlene som ikke er gjeld eller på annen måte knyttet til bestemte formål. Arbeidskapitalens driftsdel har vært negativ. Dvs at kommunen må legge til andre midler, eks. bundne driftsfond, i den likvide beholdning. Svak/manglende likvid beholdning kan medføre at det i perioder ikke er tilstrekkelige midler til å betale ut lønn. Situasjonen som har vært anstrengt over flere år viser de siste årene en gunstig utvikling.

Sammen med langsiktig lånegjeld uttrykker arbeidskapitalen kommunenes finansielle handlefrihet. Utviklingen i arbeidskapital er skapt av frigjorte midler med fradrag for det som er brukt til investeringer. Utviklingen i langsiktig gjeld bestemmes av forholdet mellom nye låneopptak og avdrag på tidligere opptatte lån og viser kommunens gjeldsbelastning.

Arbeidskapitalen og likviditet:

Tall i 1 kroner	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Anskaffelse - anvendelse av midler	15 193 332	- 11 121 345	- 19 238 707
Endring i ubrukte lånemidler	610 795	2 102 997	- 593 297
Endring i arbeidskapital	14 582 538	- 9 018 348	- 19 832 004

Arbeidskapitalen hadde en negativ utvikling i 2023.

1.6 Samfunn og økonomiske utfordringer

Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolkningssammensetning. Dette har gitt oss store utfordringer de senere år knyttet til å tilpasse utgiftssiden i forhold til inntektene. Både i 2023 og i økonomiplanen 2024-2027 ble det budsjettert med bruk av disposisjonsfondet med kr 3,650 mill i 2023, 6,1 mill kr i 2024 og 2025 og 5,8 mill pr. år fra 2026. Vega kommune har et stadig press på økonomien som må vies stor oppmerksomhet. Investeringer innenfor omsorg, barnehage, skole, idrett- og friluftsliv, verdensarvesenter, fiskerihavn og infrastruktur de siste 7-10 år har gitt oss gjeld helt i 'toppen' og det vil by på store utfordringer framover med å tilpasse driften til økte utgifter knyttet til dette. Likeledes større krav og forventninger til kommunale tjenester. Vega har de siste årene klart å sette av økonomiske reserver. Det er viktig for å møte for eksempel store brukersaker, tiltak for å rekruttere arbeidskraft, omlegginger i inntektssystemet, renteøkning og lignende. Når kapitalkostnadene på lån løper for fullt er det viktig at kommunen får inntekter på den kapitalen som er investert slik at vi har en målsetting om et netto driftsresultat som er over det som er anbefalt og i henhold til målsettingen i økonomiplan 2024-2027, ca 2 %.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen er av stor betydning for en kommunes økonomi. Med utgangspunkt i innbyggerne, og deres behov, skal infrastrukturen utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne.

Framskrivning folketall pr. 1. januar (SSB) viser at folketallet er/vil reduseres fra 1 175 (2022) til 1 099 i 2050.

Utviklingen i folketallet de siste 13 årene viser en nedgang på 69. Pr. 1. januar (SSB)

Befolkning

1951	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020	2021	2022	2023
2395	2178	2002	1750	1549	1414	1288	1200	1182	1175	1219

Også sammensetningen av innbyggerne påvirker rammetilskuddet. Hvis antall barn i aldersgruppen 6-15 år (grunnskolealder) endres, vil dette påvirke kommunens inntekter gjennom inntektssystemet i

betydelig grad. Det samme vil gjelde hvis antall eldre endres fordi disse to gruppene er sterkt vektlagt gjennom utgiftsfordelingen i inntektssystemet.

Befolkningssammensetningen gjenspeiler ellers en noe "eldre" befolkning enn gjennomsnittet i Nordland. Spesielt i aldersgruppen mellom 67-79 år er det en viss overrepresentasjon, mens kommunen ligger under fylkesgjennomsnittet og kostragruppen² på innbyggere under 6 år.

Dersom utviklingen med nedgang i folketall vil fortsette vil det ha stor betydning for utviklingen av tjenestetilbudet i vår kommune.

2.0 Måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen

Her kan det gis opplysninger om utviklingen i tjenester og hvordan utviklingen har vært i forhold til måltall i årsbudsjettet. Vi har som nevnt ovenfor ikke satt noen måltall eller målbare budsjettpremisser i budsjettet for 2023 utover de målsettinger som er satt i kommunens styringsdokumenter som kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplan for samfunns- næringsutvikling og bosetting, økonomiplanen/årsbudsjettet. Etter kommuneloven skal årsbudsjettet vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger og de målene og premisser som budsjettet bygger på. Budsjettpremisser skal være politikernes premisser for hva administrasjonen skal oppnå for de rammene/bevilgningene de har fått på et område. De skal være så tydelige og objektive at det er mulig å måle i hvor stor grad budsjettpremissene er oppfylt og kommunedirektøren skal i årsberetningen gi dekkende opplysninger om eventuelle avvik.

Uansett så er utgangspunktet for å identifisere vesentlige premisser for bruken av bevilgningene årsbudsjettet. Av budsjettokumentene til økonomiplan 2023-2026 er sammenhengen mellom økonomiplan og kommunens planverk omtalt. Her framgår at det bør være et mål av vi får til en sammenheng mellom kommuneplan, økonomiplan, årsbudsjett og årsmelding. Gjennom slike gjennomgående prosesser kan vi bli mer tydelige på hvilke mål vi har samt at vi i større grad kan vise i hvilken grad de er oppnådd. Årsmeldingen (inkl. årsberetningen) for 2022 ble inndelt i tråd med den fastsatte inndeling av kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanen samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret i juni 2007 og er nå under revidering. Kommunestyret vedtok 24. februar 2022 oppstart av planlegging og offentlig høring av forslag til kommunal planstrategi 2022 – 2024 og planprogram til kommuneplanens samfunnsdel 2023-2034. Samtidig med høringen har kommunen gjennomført en omfattende medvirkning i lokalsamfunnet. Kommunestyret vedtok den 23.06.22 planstrategi 2022-2024 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2023-2034. Kommuneplanen er forutsatt ferdigstilt innen utgangen av 2024. Den gjeldende kommuneplanen omtales derfor ikke videre her.

² KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir informasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Kommunene er gruppert i grupper, etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser.

3.0 Sykefravær

Legemeldt sykefravær – egen virksomhet sammenlignet med andre

Viser: Alle aldersgrupper, 4. kvartal, Begge kjønn, Tapte dagsverk i prosent

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
VEGA KOMMUNE	6,6	10,9	6,4	9,3	10,2	9,9	7,0	8,1
Kommunal forvaltning	6,9	7,1	7	7,2	7,8	8,1	7,8	8,1
Hele landet	5,1	5,2	5,1	5,3	5,5	5,7	5,7	6,0

Tabellen viser at sykefraværet har gått noe opp fra 2022, vi ligger likt med kommunal forvaltning men høyere enn landet. God dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker er en forutsetning for å lykkes i sykefraværarbeidet. Dette kan forhindre og forebygge langtidssykefravær og varig utstøtning fra arbeidslivet. Det er planlagt dialogmøter i 2024 med arbeidsgiver, Nav, legetjenesten og bedriftshelsetjenesten i 2024 for å se på ulike tiltak for å redusere sykefraværet.

Inkluderende arbeidsliv (IA)

IA-bedrift har Vega kommune vært siden 2002. Hovedmålet var å forebygge og redusere sykefraværet, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøtning og frafall i arbeidslivet. Avtalen knyttet til IA-avtalen gjelder i perioden 2019-2022. De nasjonale målene i ny IA-avtale er at sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018 og frafallet fra arbeidslivet skal reduseres. For å nå målene er det valgt ut to innsatsområder: Forebyggende arbeidsmiljøarbeid og innsats mot lange og/eller hyppige gjentakende sykefravær. Fra KS sies at sykefravær i dag er den største arbeidsgiverutfordringen i kommunesektoren. Til tross for mange tiltak, prosjekter og innsats i kommunene er fraværet i kommunene fortsatt høyt.

Vår IA-rådgiver har vi jevnlig kontakt med og har vært med på noen av våre møter i Arbeidsmiljøutvalget (AMU). Hun har god, nyttig og oppdatert informasjon til oss om utvikling i sykefravær og tiltak. IA-tjenesten har tidligere avholdt kurs for AMU og ledergruppen knyttet til bl.a. seniorpolitikk og annet forebyggende arbeidsmiljøarbeid knyttet til reduksjon av sykefravær. Bedriftshelsetjenesten møter også på AMU-møter, har avholdt arbeidsmiljøkartlegging for noen virksomhetsområder og har faste, avtalte kontordager på Vega. I tillegg bidrar bedriftshelsetjenesten med rådgivning i enkeltsaker.

4.0 Likestilling mv

I årsberetningen skal det redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling. Likestillingstiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestillings- og diskrimineringslovens formål om likestilling uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuelle orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Et stort flertall av kommunens stillinger innehas av kvinner, og flere innehar deltidsstillinger. I de fleste tilfeller er dette etter ønske fra arbeidstakerne. Undersøkelser fra pensjonsleverandøren KLP viser at 7 av 10 kvinner ønsker deltid.

Vega kommune har vedtatt lønnspolitisk plan nedfelt som lokalt lønnsprinsipp at det skal tas hensyn til likelønn og likestilling.

Kommunen har ikke utarbeidet en egen tiltaksplan for å fremme formålet men likestilling mellom kjønnene er et mål innenfor yrkesgruppene som kommunen sysselsetter. Likestilling skal vurderes ved alle kunngjøringer og tilsetninger. Ansatte og ledere skal aktivt fremme likestilling mellom

kjønnene. Eksempelvis ved kunngjøring av undervisningsstillinger er dette vurdert. Det søkes også balanse mellom kjønnene på ledernivå.

Kjønnsfordeling i kommunestyret: 4 kvinner og 11 menn.

Medlemmer i likestillingsutvalget er:

Marius Vikstrøm Engen - vara Pål Lorentsen

Kari Renate Nilsen – vara Vibeke Steinsholm

Morten Mortensen - vara Nikolai Mortensen

Det er heller ikke utarbeidet en egen tiltaksplan når det gjelder funksjonsnedsettelse.

Råd for personer med nedsatt funksjonsevne:

Katrine Grindhaug, leder - vara Eirin Sleteng

Elisabeth Johansen – vara Wenche Mathisen

Gro Bjørge – vara Olaug Lauvås

Liv Ludvigsen – vara Elin Evensen

5.0 Etiske retningslinjer og varsling

Kommunelovens formålsparagraf § 1-1 markerer tydelig hva som skal kjennetegne kommunens virksomhet, og inneholder blant annet at loven «skal bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige». Redegjørelsesplikten i kommunelovens § 14-7 innebærer en forventning om at kommuner og fylkeskommuner foretar seg noe for å sikre høy etisk standard, og den gir grunnlag for at det føres kontroll med kommunen innsats. Et viktig fundament for god internkontroll og for å forebygge korrupsjon og misligheter, er etisk standard hos medarbeidere og folkevalgte.

Det er vedtatt etiske retningslinjer i kommunen. De etiske retningslinjene må revideres og må sikre at ansatte er godt kjent med rutinene.

Det foreligger et forslag til varslingsrutiner som er klar til behandling i AMU våren 2024.

6.0 Internkontroll

Kommuneloven § 25-1 sier at "kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges". Internkontroll er alt vi gjør for å sikre innbyggerne gode tjenester, overholde lover og regler, følge opp vedtak og planer og være opptatt av kommunens omdømme. For å gjøre internkontrollen mer relevant i det daglige, og for å skape helhet og sammenheng med øvrig styring og ledelse av kommunen, så kan vi si at hensiktene med internkontroll er helhetlig styring og riktig utvikling i kommunen, kvalitet og effektivitet i tjenestene, godt omdømme og legitimitet, etterlevelse av lover og regler.

Vi har startet prosessen med å få etablert et helhetlig system for internkontroll sammen med Vevelstad kommune. Vi har mottatt tilsagn fra KS (OU-fondet) til dette og arbeidet vil fortsette i 2024. Planen er at systemet skal være ferdigstilt innen utgangen av 2024.

Tiltak som er og vil bli gjennomført:

Et felles kvalitetssystem for HMS, mm i ble tatt i bruk i 2016/2017. Alle prosedyrer/ rutiner er samlet i et felles system. Hver avdeling/tjenesteområde skal beskrive sine prosedyrer. Det er søkemuligheter på tvers, slik at tjenesteområdene kan dele maler og erfaringer. Det er avholdt kurs og oppdateringer i 2023 for alle brukere.

Forvaltningssystem bygg og anlegg/eiendom: Bruk av dataverktøyet Facilit for oppfølging og kontroll av kommunale bygg og anlegg, inkl. registrering av avvik. Behov for oppdatering vurderes.

Avtale med dataleverandør: Vega kommune har hatt avtale med Evry om vedlikehold av fagsystemene som gikk ut høsten 2023. Det har vært gjennomført en anskaffelsesprosess og anbudsrunde våren 2023 der ny leverandør ble valgt. Det er etablert et kommunalt oppgavefellesskap der alle kommunene på Sør-Helgeland inngår. (Kystriktet IKT)

Skoleadministrativt system: Skolen, SFO og barnehage bruker skoleadministrativt system IST. Det er med på å forbedre rutinene knyttet til lønn, fakturering mm.

Digitale verktøy innenfor lønn og personal: Bruk av dataverktøyet Visma Ressursstyring ble påbegynt innenfor virksomhetsområdet pleie og omsorg i 2023. Dette vil styrke internkontrollen og bidra til å effektivisere behandlingen og utbetaling av lønn

Anskaffelse av elektronisk faktureringsystem: Dette ble innført i 2021/22.

Arkiv- og saksbehandlersystem: Det ble i 2021-22 anskaffet nytt saksbehandlingssystem «Elements» sammen med flere kommuner som er med i «Digitale Helgeland». Erfaringene med det nye systemet er gode. Arkiv: Vi har ikke lukket alle avvik i forbindelse med tilsynet.

Personvern/GDPR

Kommunen har felles personvernombud med flere kommuner i «Digitale Helgeland».

Ledermøter

I ledermøtene gjennomgår kommunedirektøren sammen med sine ledere ulike tema knyttet til internkontroll, herunder det som gjelder økonomi, rapporter fra kommunerevisjonen og tilsynsmyndigheter. Felles budsjetttag på høsten med ekstern bistand fra systemleverandør. Det er brukt forholdsvis mye tid i 2022 til revidering av kommuneplanen.

Økonomi- og finansreglement

Det har ikke vært satt av tilstrekkelig tid til dette i 2023. Viktig at dette kommer på plass slik at vi får gå gjennom alle rutiner. Nytt reglement planlegges lagt fram til politisk behandling høsten 2024.

Vega, 05.04.2024

Brit Skjevling
Kommunedirektør

ÅRSMELDINGEN 2023

Sentraladministrasjonen - informasjonsavdelingen

2. Styrer, råd og utvalg (Funksjon 100)

Kommunestyret	Antall saker	Antall møter	Antall kvinner før og etter valget	Antall menn før og etter valget
2023	111	7	6/4	9/11
2022	87	8	6	9

Formannskapet	Antall saker	Antall møter	Antall kvinner	Antall menn
2023	89	8	2	3
2022	80	13	2	3

Partssammensatt utvalg	Antall saker	Antall møter
2023		
2022	2	2

Arbeidsmiljøutvalg	Antall saker	Antall møter
2023		2
2022	0	0

Valgstyret	Antall saker	Antall møter	Antall kvinner	Antall menn
2023	17	9	2	3

3. Rådmannen (Ansvarsområde 10)

Ansvarsområdet består av administrasjon, råd og utvalg (se egen ovenfor), fellesfunksjoner, informasjonsavdeling, økonomi, IKT og interkommunalt samarbeid. I tillegg ulike kommunale prosjekter (reiseliv og andre samarbeidsprosjekter). Finansforvaltningen og rammeoverføringer/ skatt har tidligere år vært lagt til dette område, men endret til ansvarsområde 18 fra og med 2010.

3.1. Rådmannskontoret/ Informasjonsavdelingen

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

- Sentralbord
- Møtesekretariat for kommunestyre, formannskap, partssammensatt utvalg.
- Kommunens postmottak (også e-post).
- Post og arkiv
- Utleie av møtelokaler ved rådhuset
- Utleie av samfunnshus, til og med november 2023
- Ledsagerbevis for funksjonshemmede
- Parkeringskort for forflytningshemmet
- Salg av bøker, kopier m.m.
- Informasjonstjeneste for publikum
- Saksbehandling
- Administrering og opplæring i sak- og arkivsystem

	Faste årsverk	Faste ansatte
2023	2	2

Rådmannskontoret:

Kommunedirektør Brit Skjevling (100 %)

Informasjonsavd.:

Avd.leder Marit Nilsen (100 %)

Fra hovedmålet i kommuneplanen:

Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet.

Internfokus:

Interne mål 2023	Resultatkrav	Lokale tiltak
Målet er å yte god service overfor brukere av kommunale tjenester	Ikke definert	Post og arkiv sammen med telefontjenesten krever mesteparten av arbeidstiden i info-avd. I 2023 er det registrert 3.948 dokumenter i vårt sak/arkiv-system.

Viktige hendelser

Vårt sak- og arkiv ble fulltekstpublisert fra 01.01.

Kommunestyre- og fylkestingsvalg 2023.

Alt kommunalt materiale fra NAV sitt kontor på rådhuset ble arkivert.

3.2 IKT

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

"IT-enhet"	Faste årsverk
2023	100 % stilling (permisjon deler av året)
2022	100 % stilling

MÅLOPPNÅELSE:

Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet.

Delmål

Det ble vedtatt en samarbeidsavtale med Brønnøy, Sømna, Vega og Bindal om kommunalt oppgavefelleskap, Kystriket IKT 23.12.2023. Samtidig ble IKT strategi 2022-2024 vedtatt.

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik kr 2023
NETTO	2 879	3 125	2 893	232

Regnskapskommentar:

Utgifter til IKT og digitale verktøy er økende. Negativt avvik på ca kr 232 000 (ekskl avskr) selv om vikar ikke er innleid. Hovedårsak er bl.a. kjøp av konsulenttjenester knyttet til IT-system og merutgifter inkl. prisøkning (som lisenser og andre avgifter).

3.3. ØKONOMI

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

"Økonomi-enhet"	Faste årsverk
2023	3,0

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik kr 2023
NETTO	2 808	2 895	2 752	143

Regnskapskommentar:

Negativt avvik på ca kr 143 000. Hovedårsak er merutgift til datatekniske løsninger og digitalisering knyttet til regnskap og lønn.

3.4. FLYKTNINGTJENESTEN

År	Faste årsverk
2022	1
2023	2 fra 01.11.23

Kommentar:

Flyktningkonsulent i 100 % (som i tillegg har oppgaver som politisk sekretær, saksbehandling, valgansvarlig) Fra 01.01.2023 ble det ansatt en medarbeider i 50 %. Denne stillingen ble utvidet til 100 % fra 01.11.2023.

Det ble bosatt 16 ukrainske flyktninger i 2023. 8 personer forlot Vega og Norge i løpet av 2023. Pr. 31.12.23 var det 45 ukrainske flyktninger på Vega.

Boligsituasjonen: Flyktningene er bosatt både i kommunale boliger og i private utleieboliger. Når noen har reist fra Vega, har nye blitt bosatt i ledig bolig. Noen er kommet på familiegjenforening med allerede bosatte, og bor i samme bolig.

Arbeid: Vega kommune har en avtale med Helgeland Landbrukstjenester, som tar arbeidsgiveransvaret for arbeidsoppdrag for kommunen og for private oppdragsgivere. Dette har gjort at mange av flyktningene har fått oppdrag med maling, snekring, renhold og annet. Flyktingtjenesten formidler oppdrag mellom arb.giver og arb.taker på lovlig vis.

Mange av flyktningene har hatt praksis på butikker, skolen, barnehagen, VOS og andre steder.

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik 2023
NETTO	2 334	8 183	7 092	1 090

Regnskapskommentar:

Høyere aktivitet som følge av økt bosetting. Dekkes av integreringstilskuddet som er ført på ansvarsområdet 1800 Finans. Tilskudd fra IMDI utgjorde kr 15 127 333 i 2023. I tillegg tilskudd til voksenopplæringen på kr 1 778 000.

4 SOSIAL, HELSE, PLEIE OG OMSORG

4.1 SOSIALTJENESTEN (NAV)

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

Det ble inngått en interkommunal samarbeidsavtale med NAV Sør-Helgeland fra 01.01.2021. Stillingsressurser totalt er 8,75 kommunale stillinger og 10,35 statlig. Av dette er Vegas andel 1 kommunal stilling + noe drift.

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik
NETTO	1 451	1 815	1 523	-292

Regnskapskommentar:

Fra leder NAV: Det er utbetalt kr 733.839.53 i stønader for 2023. Kraftig økning fra 2022, da ble det totalt utbetalt kr. 396.968.72. Dyrtid og flyktingestrømmen tenker vi er hovedårsaker til økning i utbetalinger. I tillegg vil det også på komme noen ekstraordinære saker som gir økt belastning. Jfr. årsberetningen.

MÅLOPPNÅELSE

Fra kommuneplanen:

- ivareta innbyggernes verdighet og trygghet
- vektlegger forebyggende tiltak og tverrfaglige samarbeid
- organiseres rasjonelt slik at mest mulig av tilgjengelige midler nyttes til direkte brukerbistand

4.2 Barnevernstjenesten

Vega kommune inngår i den interkommunale barneverntjenesten, Sør-Helgeland barneverntjeneste. Nedenfor et utdrag fra tilstandsrapporten for 2023 (vil bli presentert for kommunestyret):

6 Utfordringsbildet

Barnevernsfeltet er i stadig utvikling, og i 2022 fikk det kommunale barnevernet gjennom *barnevernreformen*³ tillagt seg flere oppgaver. Kommunene som sådanne har også fått et større ansvar for forebygging og tidlig innsats.

Barnevernsreformen gir kommunene:

- Fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem
- Økte kommunale egenandeler for bruk av:
 1. spesialiserte hjelpetiltak
 2. spesialiserte fosterhjem
 3. institusjon
 4. akutttiltak
- Et helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjemmet

³ Barnevernreformen trådte i kraft 1.1.2022. Barnevernsreformen er ment å styrke kommunenes ansvar for barnevernet, samtidig som oppgavene til det statlige barnevernet skal tydeliggjøres. Reformen er bygget rundt fire hovedtema: tidlig innsats, familiestøtte og hjelp der barnet bor, kompetanse og ledelse.

For den enkelte kommune kan det på kort sikt medføre økte utgifter til barnevern. Eksempelvis ligger en institusjonsplass nå, etter reformen trotte i kraft, på minimum 170 000 kroner pr. måned mot 76 000 kroner før reformen.

Videre har kommunene, i forbindelse med reformen, mistet øremerkede midler fra statsforvalteren til stillinger i barneverntjenesten – samlet 3,8 stillinger. Finansieringen skjer nå over rammen.

Barneverntjenesten hadde et merforbruk på 721 411 i forhold til regulert budsjett. I forhold til opprinnelig budsjett et merforbruk på ca 2,4 mill kr. Dette skyldes i hovedsak merutgift knyttet til institusjonsplass, jfr. ovenfor.

ØKONOMI (Kilde: Vega kommunes regnskap)

Tall i 1.000	Regnskap-22	Regnskap 2023	Reg. budsj-23	Avvik ifht oppr. budsj
Netto barnevern	5 040	8 412	7 691	721

4.3 LEGETJENESTEN/FYSIOTERAPITJENESTEN

(Årsmelding fra fysioterapitjenesten vil bli ettersendt.)

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

	Faste årsverk
2023	Leger – 2 Lege midlertidig - 1 LIS 1/turnuslege – 1 Sykepleier Laboratoriet - 1 Sekretærer – 1,5

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap-22	Regnskap 2023	Budsjett-23	Avvik
Netto legetjeneste	6 845	8 902	7 843	-1 059
Netto fysioterapi	893	1 034	1 025	-9
Netto kommunepsykolog	214	0	350	350
Netto Helgeland rehab.	300	200	500	300

Regnskapskommentar:

Helsetjenesten (ekskl. veterinær) har et merforbruk på kr 390 361,- etter regulert budsjett. Merutgift legetjenesten ca 1 mill. Dette skyldes i hovedsak sykemelding og permisjon 2. halvår leger som medførte innleie av vikarleger. Vi fikk etter søknad på utlyste tilskudd fra Helsedirektoratet innvilget et betydelige beløp. Målet med den ene tilskuddsordningen er å bidra til bedre rekruttering og redusert vaktbelastning i kommunens legevaktordning i kommuner med særskilte rekrutteringsordninger. Mye av tilskuddet gikk til innleie av legevikarer. Økning i vaktgodtgjørelse leger i og med at lege som er sykemeldt eller i permisjon, har krav på vaktgodtgjørelse – altså dobbel vaktgodtgjørelse. Budsjett til kommunepsykolog ikke brukt da det ikke har lyktes å rekruttere en interkommunal psykolog.

Økonomifokus-/tiltak 2023:

	Resultatkrav	Tiltak	Resultat
Mindre legevikarbruk	Ingen bruk av legevikarer, fast ansatte leger	Få på plass turnuslege/LIS 1	Nødvendig med legevikarbruk som i hovedsak forklares med bare 1 lege i permisjon og 1 lege sykemeldt 2.halvår. Turnuslege/LIS 1 på plass.

Brukerfokus 2023:

	Resultatkrav	Resultat
Medisinliste oppdatering	Alle skal ha oppdaterte lister	Delvis oppnådd
Kort ventetid	Time innen 5 dg	Delvis oppnådd

Hva har vi blitt bedre på i 2023:

Smittevern og vaksinerings.

4.4. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

	Faste årsverk
	Ansatt helsesykepleier under utdanning i 100% stilling

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik i kr 2023
NETTO	650	972	1 017	44

Regnskapskommentar:

Et positivt avvik å kr 44 000. Ingen spesielle kommentarer.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplan, samfunnsdelen:

Mål

Å gi gode helsetjenester til alle som bor og oppholder seg i Vega kommune.

Delmål

1. Kommunens helse-, pleie- og omsorgstjeneste skal ivareta innbyggernes verdighet og trygghet, vektlegge forebyggende tiltak og tverrfaglig samarbeid og organiseres rasjonelt slik at mest mulig av tilgjengelige midler nyttes til direkte brukertilstand.
2. Forebyggende helsearbeid/ folkehelse/ rehabilitering: Kommunens tjenester skal stimulere til egenomsorg og til å hindre videreutvikling av helsesvikt og psykososiale problemer.

Måloppnåelse delmål 1:

Det leveres gode tjenester som er tilstede når behov oppstår, selv i perioder med begrensede legeressurser. I hovedsak samarbeides det godt tverrfaglig. Ressursene brukes i stor grad til direkte brukerbistand.

Måloppnåelse delmål 2:

Det forebygges i hovedsak i direktekontakt med pasienter/brukere. Vi må bli bedre på å tilby tjenester før behandlingsbehov oppstår.

Viktige hendelser

- Fortsatt vaksinerings mot Covid 19
- Ansatt helsesykepleier under utdanning fra januar 2023
- Turnuslege/LIS 1 på plass
- Kommuneplanarbeid

Sammenfatning:

Norman drift legetjeneste med 4 leger på plass inkludert LIS 1. 2.halvår ble mer utfordrende med sykemelding og permisjon 2 leger. Ansatt helsesykepleier under utdanning fra januar 2023 som fungerer godt.

SYKEHJEM, HJEMMETJENESTE, RUS- OG PSYKIATRITJENESTEN OG FOLKEHELSE

4.6 Vega syke- og aldersheim

År	Faste årsverk	Faste ansatte
2023	Faste årsverk 33,64 aktiv bruk årsverk 29,85	34

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik kr
Netto utgift	23 646	29 910	28 007	1 903

Regnskapskommentar:

Merforbruk kr. 1 903 595 etter regulert budsjett.

Dette skyldes i hovedsak utfordringer med å få besatt ledige sykepleierstillinger, noe langtidsfravær og lite tilkallingsvikarer-spesielt i ferieavviklingen. Dette førte til at vi måtte leie inn vikarer fra vikarbyrå for å opprettholde forsvarlig drift av avdelingen. Manglende bemanning førte også til økte kostnader ved bruk av overtid. Tidligere år har det vært mulig å redusere vikarbruk og overtid når det har vært mindre belegg på langtidsplasser på avdelingen. Dette har ikke vært mulig i 2023 da avdelingen hadde fullt belegg hele året. Høyt belegg på avdelingen har også medført at vi i noen tilfeller ikke har klart å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra sykehus, noe som koster. Prisstigning på matvarer og lønnsstigning har også bidratt til merforbruket. På tross av dette har avdelingen å levere gode tjenester og de ansatte har stilt opp ekstra ved behov.

Noen poster nevnes her ifht merforbruket/utgifter over budsjett:

- Lisenser dataprogram
- Inventar og utstyr

Mål kommuneplanen:

Delmål

1. Ivareta innbyggernes verdighet og trygghet
2. Vektlegge forebyggende tiltak og tverrfaglig samarbeid
3. Organisere tjenestene rasjonelt slik at midler brukes til direkte brukerbistand

Måloppnåelse delmål 1:

Ivaretas av tjenesten

Måloppnåelse delmål 2:

Ivaretas og vektlegges av tjenesten

Måloppnåelse delmål 3:

Ivaretatt av tjenesten

Økonomifokus-/tiltak 2023:

	Resultatkrav	Resultat
Budsjett	Holde seg innenfor rammene og få mest mulig gode tjenester med god kvalitet	<ul style="list-style-type: none">• Behovet på tjenesteområdet er økende i form av at pasienter skrives tidligere ut fra sykehus og en større eldre befolkning. Spesielt er og vil økning i demenssykdommer være utfordrende på kapasiteten i tjenesten.• Driften har utfordringer med å holde seg innenfor rammene, og det vil bli en utfordring med øket behov med samme bemanning i årene framover

Brukerfokus 2023:

Mål: Videreutvikle tjenestene	Resultatkrav	Resultat
Samhandlingsreformen	Økt tilgjengelighet og bedre informasjon	Opprettet observasjonsseng 2012
Delmål: Forsinke eller unngå sykehusinnleggelse	Kommunalt øyeblikkelig hjelp tilbud (KAD). Stipulert til 58 liggedøgn pr. år.	2015: Opprettet lokalt tiltak ved sykehjemmet (KAD) fra 1.sept. Fra 1.jan.2017 rus og psykiatri innlemmet i kommunalt døgn tjenestetilbud (KAD). Tilbudet fungerer ikke helt etter intensjonen da KAD plassen nødvendigvis i perioder er brukt til langtidsopphold. Dette fordi andre tilgjengelige plasser har vært opptatt

		<ul style="list-style-type: none"> - 2020 22 liggedøgn - 2021 25 liggedøgn - 2022 42 liggedøgn - 2023 16 liggedøgn
	Elektronisk meldings- utveksling mellom helseetater i egen kommune og mellom sykehus og helseetater i kommuner	Elektronisk meldingsutveksling innad i kommunen og mot helseforetak fungerer godt. Systemansvarlig er med i nettverk og KOM UT prosjektet.
Styrke tilbudet lindrende behandling	<p>Gi et bedre og mer individuelt tilbud til brukerne</p> <p>Etablerte fagnettverk fungerer godt.</p> <p>Sykehjemmet har innført internasjonal tiltaksplan for å kvalitetssikre omsorgen til døende og deres pårørende</p>	<p>Økt kompetanse på området. Fagnettverk fungerer godt.</p> <p>Prosjekt "Liverpool Care Pathway" innført og ledes av sykepleiere med videreutdanning i palliativ omsorg. Personalet blir opplært i denne tiltaksplan for helhetlig omsorg til den døende pasient og dens familie</p> <p>Bruker prosedyrene til «lindring i Nord» utarbeidet av UNN.</p>
Rehabilitering	<p>Fysioterapi:</p> <p>Privat praksis med fastlønnstilskudd</p> <p>Helgeland rehabilitering</p>	<p>Det er til vanlig et aktivt rehabiliteringstilbud på Vega omsorgssenter 2-3 dager pr. uke av fysioterapeut.</p> <p>Treningsrommet er tilgjengelig hele døgnet for de som ønsker å benytte seg av det. Sykehjemmet tar imot pasienter fra sykehus for rehabilitering.</p> <p>Avtale med Helgeland rehabilitering om kjøp av tjenester.</p>
Lunsjtilbud Vega barne- og ungdomsskole	Varm skolemat	Tilbudet fungerer godt

4.7 HJEMMETJENESTEN

Funksjon 25400 hjemmesykepleie og praktisk bistand

Funksjon 25441 BPA (Brukerpersonlig assistent)

Funksjon 25442 Rehabilitering og folkehelse

"ENHET"	Faste årsverk	Faste ansatte
2023	Aktiv bruk 8,1+ omsorgslønn/BPA	12

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Rev. budsjett 2023	Avvik
NETTO	6 989	8 294	7 640	654

Regnskapskommentar:

Merforbruk kr 654 301. Dette skyldes i hovedsak overtid og innleie av arbeidskraft ved fravær og ferieavvikling. Noe bruk av vikarbyrå.

Mål kommuneplanen:

Delmål

1. Det skal utvikles tjenester som trykker hverdagen for ressursvake grupper og deres pårørende. Der Dette er formålstjenlig kan dette gjøres i samarbeid med frivillige organisasjoner.

2.kommunens tjenester skal stimulere til egenomsorg og til å hindre videreutvikling av helsesvikt og psykososiale problemer

3. Kommunen skal ha botilbud til befolkningen som befinner seg i livssituasjoner med behov for bistand for å sikre en trygg og verdig bosituasjon.

Måloppnåelse delmål 1:

I det daglige arbeidet ivaretas dette. Vi har satt i gang dagaktivitetstilbud for demente som også ivaretar pårørendes situasjon.

Måloppnåelse delmål 2:

I det daglige arbeidet ivaretas dette. Hverdagsmestring er satt fokus på.

Måloppnåelse delmål 3:

I hovedsak er botilbudet ivarettatt.

Brukerfokus 2023

Videreutvikle tjenester innen hjemmetjenesten	Resultatkrav	Resultat
Tjenesteanalyse: Den eldre del av befolkningen øker gradvis. Ingen stor økning av 67+ før 2030.	Oppgaver framover: Styrke og beholde riktig kompetanse Fokusere på forebygging, hverdagsmestring slik at flere kan bo lengre i sine hjem Sikre fortsatt god kvalitet på våre tjenester. Styrke samarbeid med pårørende og frivillige	Vi har fått bedre kunnskap om alderssammensetning og framskriving av folketallet Vi har fått bedre kunnskap til nøkkeltall og bruken av dem Vi har fått kunnskap om bruker og pårørende sin oppfatning av kvaliteten på tjenestene Vi har fått bedre kunnskap om kompetansen i tjenesten Søke å dreie driften til at flere kan bo lengre heime. Tilpasse driften etter behovet
Bedre kvalitet på tjenestene slik at det merkes for innbyggerne.	Følge gjeldende prosedyrer og forskrifter. Skrive vedtak ut fra behov.	Vi trenger mere kvalifisert personell for å oppnå gode resultat. Forebygge/unngå avvik
Hjemmesykepleie, praktisk bistand og psykiatri	Yte pleie og omsorgstjenester i hjemmet til brukeren	Antall brukere: ca.80 Ingen særlig ressurskrevende brukere med store og sammensatte behov.
Velferdsteknologi	Sikre bruker trygge og fleksible tjenester Innføre mobil omsorg som bedrer dokumentasjon og letter arbeidsoppgavene for ansatte	Bygge ut velferdsteknologi, økte kunnskaper vedrørende velferdsteknologi blant de ansatte. Delta i lokale og regionale grupper som Digitale Helgeland. Vega kommune har deltatt sammen med nabokommuner i anskaffelse av nye trygghetsalarmer. Mobil omsorg ennå ikke tatt i bruk.
Praktisk bistand	Renhold, miljøarbeid, innkjøp etc. til hjemmeboende brukere. Middagslevering til hjemmeboende	Antall brukere: 31, noen enkeltbrukere i tillegg (timebasert) Antall som får tilkjørt middag er ca. 20 personer.
Botilbud	Det er bygget 8 nye omsorgsboliger på Gladstad og de første flyttet inn i mai 2020	De fleste som mottar hjelp i hjemmet bor i egne boliger, mens noen leier bolig av Vega kommune. Flere eldre ønsker bolig på Gladstad for å kunne komme nærmere tjenestetilbudene. Når det mangler alternative boliger kan det bli flere lagt inn på sykehjemmet for kortere eller lengre perioder. Dette skaper økt press mot institusjonen og kan fortrenge brukere som har større behov for institusjonsplass. Alle 8 leiligheter er utleid.

Rehabilitering	Rette tjenestene mot de med størst behov. Nytte mer korttidsopphold til rehabilitering. Fokusere på hverdagsrehabilitering	Yte god tjeneste gjennom tett samarbeid med privatpraktiserende fysioterapeuter Hverdagsrehabilitering og hverdagsmestring er det satt spesielt fokus på.
Brukerstyrt personlig assistent	Yte god individuell tjeneste Tett oppfølging i ansvarsgrupper, utarbeidelse av IP (individuell plan)	Gode tverrfaglige tilbud, både kommunalt og regionalt

Rus- og Psykiatritjenesten

Den daglige driften av utføres og ledes av psykiatrisk sykepleier. Samarbeider med ressurs miljøtjeneste	Komme i posisjon til brukere Opparbeider tillit Økt tverrfaglig samarbeid Koordinering av ansvarsgrupper Lavterskel tilbudet «Møteplassen» videreutvikles Flere unge voksne med varige psykiske utfordringer og dårlig boevne.	Tett samarbeid mellom psykiatrisk sykepleier og hjemmetjenesten, miljøtjenesten og legetjenesten rundt felles brukere. Veiledning av psykiatrisk sykepleier tverrfaglig. Samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Samarbeid med institusjon ved behov Opprette IP (individuell plan) Kontakt med LAR(legemiddelassistert rehabilitering) Drive miljøtjenestearbeid
---	---	--

Folkehelsearbeid

Den daglige driften av folkehelsearbeidet ledes av folkehelsekoordinator. Tverrfaglig samarbeid med andre etater i kommunen.	Økt satsing på det forebyggende- og helsefremmende arbeidet.	Lite aktivitet på grunn av manglende ressurs Folkehelsekoordinator
---	--	--

Fellesområdet pleie- og omsorgstjenesten:

Arbeidsmiljø:

Områder	Tiltak	Kommentarer
Sykefravær	Levendegjøre IA-avtalen. Oppfølging av sykemeldte.	<ul style="list-style-type: none"> Arbeidet med info om videreføring av IA arbeidet er en kontinuerlig prosess. Tilrettelegging av arbeidssituasjon ved behov Lokale avtaler med NAV- møter
Opplæring	Brannøvelse	Gjennomføres 2 gang pr.år for fast ansatte og vikarer.

Mål 2023	Resultatkrav	Lokale tiltak	Resultat
«Prosjekt leve hele livet»	Vedta Strategisk handlingsplan for eldreomsorgen 2021-2023	Diverse aktiviteter på Vega omsorgssenter	Vedtatt Strategisk handlingsplan for eldreomsorgen i Vega kommune 2021-2023

Øke trivsel på arbeidsplassen, redusere sykefravær og rekruttere og beholde	Redusere sykefraværet til landsgjennomsnitt aktiv IA bedrift. god kompetanse-kartlegging drøfte utfordringene rundt deltidsstillinger-være utviklende på både ledernivå og vedrørende de ulike faggruppene	Møter med Nav, arbeidslivssenteret og BHT . Oppdatere kompetanse-kartlegging Gode møteplasser med arbeidsgiver, ansatte og tillitsvalgte Lederutvikling og fokus på å myndiggjøring av de ansatte	Legemeldt sykefravær 2023: Hjemmetjeneste: 8% Sykehjem: 10% Noe høyt sykefravær Kompetanse -og opplæringsplan Møter mellom arbeidsgiver, arbeidstakere og tillitsvalgte. Fokus på opplæring internt og eksternt
Kunnskapsløftet Opplæringsmidler fra fylkesmannen	Fikk 175 000 fra fylkesmannen til opplæring personell	Bedre grunnopplæring, videregående opplæring, høyskoleopplæring og videreutdanning. Grunnutdanning, etter og videreutdanning i henhold til kompetanseplan	Sykepleier tar videreutdanning i rus/psykiatri. 1 lærling som helsefagarbeider Diverse kurs/opplæring
Styrke arbeidsplassens identitet og omdømme v/ bevisstgjøring av verdier, individuelt og kollektivt	Sette de ansatte i stand til å foreta gode etiske avgjørelser, bevisstgjøring av verdier, både individuelle og kollektive Ansvarliggjøring av ansatte og fokus på etikk	Skape en større VI følelse i kommunen Vi er selv de beste ambassadører for å skape omdømme i måten vi tar imot og omtaler andre. Bruke våre vedtatte etiske retningslinjer	Ansvarliggjorte medarbeidere som trives i miljøet Det er viktig at den enkelte arbeidstaker opplever stolthet over eget arbeid, stolthet over egen avdeling og stolthet over hvilken rolle eller plass arbeidstedet har i kommunen.
Videreutvikle samarbeidet med pårørende, frivillige, lag og foreninger	Økt tilgjengelighet og brukervedvirkning. Skaper gode relasjoner og knytte sterkere bånd mellom den offentlige og den frivillige hjelpen. Ledere skal øke kunnskapen om utfordringer og muligheter med frivillighet i eldreomsorgen	Møter/ kontakt med pårørendeforening, eldreråd, pensjonistforening der aktuelle utfordringer og tiltak drøftes. Skape møteplasser for utveksling av informasjon. Bruke de frivillige aktivt. Øke trivsel, bedre og vedlikeholde funksjoner hos brukerne	Aktiviteter på arbeidsstua som stimulerer hukommelse og bevegelse.. Røde kors arrangerer kaffe og vafler hver lørdag på arbeidsstua for beboere og besøkende Deltatt på møter med pensjonistforening og brukerråd
Sommerarbeidsplasser for unge mellom 14-18 år	Spleiselag mellom Nordland fylkeskommune og Vega kommune	De unge deltar i aktiviteter inne på institusjonen, drar på tur, kafe, konserter, i kirken sammen med eldre.	Fungerer godt

Hva er vi gode på:

- Å diskutere og reflektere over etiske utfordringer i hverdagen
- Fokusere på kvalitet og innhold i våre tjenester.
- Sette fokus på brukerne og deres individuelle behov.
- Omstilling og fleksibilitet
- Møte nye brukergrupper
- Tverrfaglig samarbeid
- Ta vare på hverandre i personell gruppen

Utfordringer for tjenestene:

- Stramme budsjett medfører stort fokus på effektiv drift og å yte best mulig tjeneste med de ressurser vi har til rådighet.
- Fullt belegg på sykeavdeling/institusjon
- Mangel på fagpersonell, spesielt sykepleiere.
- Mangel på tilkallingsvikarer ved nødvendig fravær og i ferier

Viktige hendelser

- Kommuneplanarbeid
- Ny sykepleier ansatt fra 1.august 2023
- Kjøpt inn 2 El biler til hjemmetjenesten

Sammenfatning:

Belegget på sykeavdelingen var høyt (fullt) hele året. Mangel på personell, spesielt sykepleiere og tilkallingsvikarer ved nødvendig fravær og i ferier har utfordret tjenesten i stor grad. Innleie fra vikarbyrå har vært unngåelig.

Hjemmetjenesten merker et større behov å dekke på demensområdet. Dagaktivitetstilbudet vårt har fungert godt for å dekke noe av dette behovet.

Kravet til å ha nok fagutdannet personale blir stadig større. Som følge av en stadig eldre befolkning og at pasienter skrives tidligere ut fra sykehus, øker behovet for å tilby helsetjenester i kommunen. For å dekke dette behovet trengs det fagpersonell. Det er flere som tar fagutdannelse, men høy alder i personellgruppen gjør at flere vil gå av med pensjon i årene som kommer. Å få tilsatt fagpersonell, særlig sykepleiere og helsefagarbeidere er av avgjørende betydning for tjenesten.

Våre ansatte mestrer oppgavene gjennom målbevisst arbeid, gode kunnskaper, høy arbeidsmoral og høy yrkesetikk. Vi opplever gode tilbakemeldinger på våre tjenester fra pasienter og pårørende.

5 Oppvekst, livsutfoldelse og kultur

5.1 VEGA BARNEHAGE

Vega Barnehage	Faste årsverk	Faste ansatte
2022	15,0+2 lærlinger 17,8	18,0
2023		19,0

ØKONOMI

all i 1.000	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Regnskap 2022	Avvik kr
NETTO	8 124	7 748	7 425	-322

Regnskapskommentar:

Det ble budsjettert med lønn tilpasset antall barn på budsjetteringstidspunktet. Antallet barn ble høyere, og det ble midlertidig ansatt/leid inn vikarer for å kunne tilby plass. Samt at 4 ped.leder var i permisjon. Det er viktig med Tidlig innsats for å gi barn som strever med språk eller andre utfordringer støtte i de utfordringene vi ser allerede fra småbarnsavdelingen. Vi har i år valgt å gi ekstra støtte til barnegruppene som har mest utfordringer med å sette ekstra ressurser på disse gruppene for å ha mulighet til å legge et godt grunnlag for barnas videre løp i barnehage og skole. Dette kan på sikt gi barna mindre behov for ekstrastøtte i skolen.

Dette har også vært et tøft år å komme gjennom på grunn av mangel på personell, ny styrer tilsatt 01.08.23 i barnehagen. Det har av den grunn vært nødvendig å begrense åpningstiden.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål

” Sikre barnehage tilbud av god kvalitet”

Det har vært ett uttalt mål for Vega kommune at det skal jobbes for å beholde pedagogisk personell i stillingene.

Internfokus:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2023	Resultatkrav	Lokale tiltak	Resultat
Drive bhg innenfor gitte økonomiske rammer uten at kvaliteten på tilbudet reduseres.	Utarbeide økonomiske rapporter	Rapporterer til kommunedirektør ca. 4 gang i året.	Regnskapet for 2023
Arbeide for et godt arb.miljø med lavest mulig sykefravær.	Medlemskap i BHT. Tid til å gjennomføre vernerunder, min. 2 ganger pr.år.	Ha klare rutiner for HMS arbeid. Vernerunder. Inkluderende Arbeidsliv avtale.	Vi ser at vi må holde fokus på arbeidsmiljøet hele tiden, da det er fort at det danner uheldige kulturer innad hvis en ikke tar opp ting fortløpende.
Barnehagens ansatte arbeider mot barnehagens visjon og overordnede mål i Rammeplanen.	Planlegging og evalueringstid – Planleggingsdager, personalmøter, avd.møter og ped.leder møter.	Utarbeide årsplan og månedsplaner. Planene evalueres hver mnd opp i mot 7 fagområder i rammeplanen.	Det er viktig at vi bruker tid på å reflektere over jobben vår. Hvilke verdier som er viktige er diskusjoner vi kontinuerlig må ha i personal gruppen. Nyttig å diskutere seg fram til gode rutinebeskrivelser med fokus på voksenrollen.
Jobbe innenfor gjeldende lovverket.	Barnehageloven, forvaltningsloven, vedtekter, rammeplan, miljørettet helsevern for skole og barnehage, div.kommunale retningslinjer.	Forholde oss til lover, vedtekter og reglement.	Jobbes med kontinuerlig.

Foreldresamarbeid. Vi jobber for å ha et nært og godt samarbeid med heimen.	Møteplasser. Foreldremøter 2 g pr år. Samtaler 2 ganger pr år. Samarbeidsutvalget Daglig kontakt i hente - og bringe situasjoner.	Utarbeidelse av årsplanen, planlegge og gjennomføre ulike dagnader.	Vi har et nært samarbeid med foreldrene, og deres innspill blir tatt med videre. Samarbeidsutvalget har hatt 2 møter dette året.
Sosial kompetanse. Jobbe for at alle barn skal kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.	Tid til planlegging og gjennomføring.	Jobbes med i daglige situasjoner i alle avdelingene. Tema i avd.møter, personalmøter og foreldremøter/samtaler.	Arbeides med kontinuerlig.
Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet.	Tid til planlegging og gjennomføring.	Jobbes med daglig.	Arbeides med kontinuerlig.
Jobbe for en god overgang mellom bhg og skole.	Tid til planlegging og gjennomføring av tiltak.	Følge opp vedtatt plan. Viktig med et nært samarbeid med foreldre og skole.	Følge opp vedtatt plan. <i>Planen ble revidert 20.02.20 i møte med skolen</i>

Brukerfokus 2023:

	Resultatkrav		Resultat
Bedre kvalitet i barnehagen Fokus på voksenrollen i barnehagen med tanke på at kvalitet først og fremst skapes av de ansatte i samhandling med barna/foreldrene i barnehagen (relasjonsbygging).	Møteplasser, tid til å planlegge, reflektere og evaluere	Barnehagen er med i et regionalt samarbeid om vurdering og kvalitetsutvikling. (Ekstern Vurdering)	Tiltak: Barnehagen har gjort følgende i forhold til resultatet av vurderingen er: - å utarbeide rutinebeskrivelser for ulike situasjoner i barnehagen med fokus på voksenrollen. Rutinebeskrivelse for avviking av planleggings - møter, med fokus på tid til refleksjon over egen praksis.
Fokus på temaet fysisk aktivitet i uteleken , vi har jobbet frem en plan om temaet på hver avdeling.	Denne synliggjør helt konkret hvilke holdninger personalet skal ha til temaet og konkrete metoder for hvordan vi skal være deltagende, igangsettere slik at barna får oppleve det å få høy puls og være aktiv minst en gang per dag i ca 30 minutter. Avhengig av alder.	Dette i forbindelse med utviklingsprogrammet et «Ledelse og kvalitet i barnehage»	Vi så at vi som voksne ble mere bevisste på å få med seg de av barna som velger bort aktiviteter med fart. De voksne engasjerte seg mere sammen med barna og vi ser at dette igjen gir flere aktive barn som synes det er trygt og morsomt å være med når de voksne er med i aktiviteten. Det vi så var at dette måtte holdes varmt, evalueres ofte, ellers ble det fort at personalet ble passive og ikke satte i gang lekene og planen ikke ble fulgt slik som avtalt.

Hva har vi blitt bedre på i 2024:

Personalet har også i 2023 gjort en god jobb innenfor området å fange opp og kartlegge barn som sliter med spesiell problematikk, og sørge for at de får den hjelp og støtte de trenger, i nært samarbeid med heim og andre samarbeidspartnere. Det er viktig å starte opp med tidlig innsats for å gi barna som strever støtte i de utfordringene vi ser allerede fra småbarnsavdelingen. Vi har i år valgt å gi ekstra støtte i form av ekstra personale til barnegruppene som har mest utfordringer.

Viktige hendelser

Ingen spesielle utover bemanningsutfordringer.

5.2 SKOLEN og SFO

"ENHET" - undervisningspersonale	Faste årsverk	Faste ansatte
2020	21,1	24
2023	23,2	28

* Inkl. assistenter

"ENHET" - Assisterer skole/SFO	Faste årsverk	Faste ansatte
2020	8	7
2023	7,2	7

ØKONOMI (Skole og SFO, ekskl voksenopplæring)

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik
NETTO	24 122	26 913	26 574	339

Regnskapskommentar:

Merforbruk på ca kr 339 000 men da er det ikke overført tilskudd vedr. «velkomstklasse» som inntektsføres på et ansvar 1800 (finans, rammetilskudd, integreringstilskudd mm). Denne utgiften er estimert til ca kr 600 000. Kommunestyret bevilget 1 mill til dette

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål
1. Sikre et godt og trygt skolemiljø for alle barna på Vega
2. Gi barn og unge trygge og stabile omgivelser, der trivsel, mangfold, inkludering og læring er nøkkelkvaliteter
3. Skolen skal være en lærende organisasjon der en sikrer rettferdig og god utdanning, som fremmer muligheter for livslang læring.

Internfokus: Mål for Vega barne- og ungdomsskole

Vedtatte utviklingsområder etter Ståstedsanalysen, samt nasjonale prøver og elevundersøkelsen	Mål	Lokale tiltak	Resultat
Prioriterte områder			
Fagfornyelsen	Implementere ny læreplan	Tema på fellesøker	Gjennomført
Inkluderende skolemiljø	Alle barn og unge i Vega kommune skal møte omsorgsfulle voksne og få oppleve at de er betydningsfulle i et trygt og inkluderende fellesskap uten krenking og mobbing.	Lovverk Forskrifter Hvordan gjør vi det hos oss, hva forventer vi av hverandre	Gjennomført Alle ansatte har fått grundig innføring av lovverket.
Handlingsplan for et trygt og godt skolemiljø		Deltakelse i regionale og sentrale samlinger	Flere fellesøker er brukt til å kartlegge sårbare elever og å lage handlingsplan for aktuelle elever
Meldeknapp for utrygt skolemiljø	Meldeknappen brukes der elever, foresatte eller ansatte opplever at elever ikke har det bra.	Fokus på hva som kan meldes på. Og av hvem.	Tema på alle foreldremøter - gjennomført
Medbestemmelse	Elevene har en opplevelse av å være med på å påvirke skolehverdagen sin	Viktighet av et aktivt elevråd,- og elevens medvirkning på bl.a vurderingspraksis	Gjennomført
Andre viktige satsingsområder			
Være helsefremmende skole		1. Planleggingsdag aktiv læring 2. Vennskapsuke Deltakelse i BlimE-dansen	Gjennomført Deltatt Gjennomført
Lunsjtilbud, en arena for god ernæring og sosiale aktiviteter	Elevene har gode opplevelser sammen med medelever og voksne	Daglig	Gjennomført
Kvalitet, aktivitet og mangfold skal prege barns, ungdoms og innbyggernes læring, utvikling og livsutfoldelse.	Stimulere til fysisk, kulturell, sosial og kunstnerisk aktivitet.	1. Teater-forestilling 2. DKS-deltakelse 3. Deltakelse i verdensarv-arbeidet	Gjennomført Gjennomført Gjennomført

Arbeidsmiljø - fysiske

Områder	Handlings-/tiltaksplan med dato for måloppnåelse	Evt kommentar

Ombygging av kontorplass for merkantilt personell	24/25	Planlagt – men ikke påbegynt
Møterom som er egnet. Vi har ett nå vi kan bruke, men pga av at det er så lytt, kan det ikke være aktivitet i naborom	Ønsker at det utredes nærmere om det er mulighet for å bolke av noe på bibliotek	Ikke gjennomført

Seniortiltak

Antall seniorer/ årsverk	Seniortiltak og kostnad
4	Seniortiltak i henhold til avtaleverk om redusert undervisning for lærere etter fylte 57 år. For 2023 utgjorde dette 0,34 stilling.

Brukerfokus 2023

	Resultatkrav	Hva gjøres?	Resultat
Elevundersøkelsen		Tas specter på alle trinn, både den generelle og den forebyggende undersøkelsen. Utfra resultat – følges dette opp på det enkelte trinn.	Obligatorisk for 7. og 10. trinn. Gjennomført høst 2023 for 5.-10. trinn. Høy andel av mobbing på 6 trinn.
Nasjonale prøver	Færre elever på laveste nivå Flest mulig av elevene deltar Kun elever med avvikende kompetansemål kan fritas for nasjonale prøver	Fritak kun om resultatet ikke vil kunne ha innvirkning på læring eller eleven ikke er i stand til å gjennomføre prøvene.	Resultater Ikke offentliggjort grunnet for få elever. Gjennomført Gjennomført
Eksamen/standpunkt karakterer			Eksamen skriftlig avviklet, resultat foreligger ikke. Standpunktfrist er 24/5.
Diverse	Den kulturelle skolesekken	Ulike tilbud om konserter, teaterforestillinger	I henhold til turnéplan fra Kulturell skolesekk Nordland

Klagesaker fra brukere

Ant	Årsak og behandling
0	

Hva har vi blitt bedre på i 2023

Høsten 2023 startet en ny ledergruppe opp ved Vega barne- og ungdomsskole. Både rektor, assisterende rektor og inspektør var helt nye i sine roller på Vega. Assisterende rektor har vært lærer ved skolen, men de to øvrige kom fra en nabokommune.

For den nye ledergruppen har det vært viktig å lære å kjenne både organisasjonen og kulturen. I 2023 har vi arbeidet målrettet og systematisk med å bedre skolens omdømme. Dette var nødvendig, etter år med misnøye fra enkelte foresatte, og negativ omtale i media og på sosiale media. Fellesøkter har blitt brukt til å finne vårt ståsted, hvem er vi, hvor er vi – og hvor skal vi? Vi har jobbet ut en ny visjon for skolen, VIL – Varm – inkluderende – lærende. Dette er det vi mener vi skal være, og dette skal være gjenkjennbart både for elevene, de foresatte og oss ansatte. Videre har vi brukt, mye tid på å kartlegge våre elever, og å forsøke å finne gode tiltak for den enkelte.

De ansatte har gjennomgått en større LØFT-undersøkelse. Dette er en kartlegging på arbeidsmiljøet, med et stort fokus på egen væremåte, og hva den enkelte kan bidra med for å bedre miljøet. Om det er dette eller andre forhold som bidrar vites ikke, men via relasjonssamtaler fremgår det at de ansatte trives og har det fint på jobb.

Vi har jobbet systematisk med saker der elever har meldt fra om at de ikke har det bra. Dette har medført at flere «tør» melde, de sier de opplever å bli tatt på større alvor nå enn tidligere. Slike saker følges tett, og pr. nå er det ingen saker hos Statsforvalteren i Nordland.

Vi har også blitt bedre på å spille på «laget rundt barnet». Gjennom godt samarbeid har vi funnet gode løsninger for de fleste av våre elever som trenger det.

Det ble utlyst stilling (50%) som logoped, en deling mellom skole og barnehage. Denne vil nå bli besatt av søker som pr. tiden er ute i svangerskapspermisjon. Dette vil bli en godt bidrag i laget rundt barnet.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål

1. Sikre skole – og barnehagetilbud av god kvalitet

2 Kommunens skole skal være oppvekstsenter i nærmiljøet og skal være tilgjengelig for alle grupper av befolkningen. Lokalene skal tilpasses fleksible undervisningsordninger og aktiviteter til forskjellige tider av døgnet

3 Barnehage og skole skal være lærende organisasjoner

Viktige hendelser

Det har vært mye ustabilitet i administrasjonen på grunn av sykefravær

5.3 VEGA FOLKEBIBLIOTEK

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

Bibliotek	Faste årsverk	Faste ansatte	Antall kvinner av faste ansatte	Antall menn av fast ansatte	Syke fravær %
2022	1	1	1	0	0
2023	1	1	1	0	0

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022	Avvik kr '22
NETTO	874 453,-	943 133,-	895 907,-	

Regnskapskommentar:

Mindreforbruket skyldes at innkjøpet av to nye PC-er eller Laptops ikke ble gjennomført som planlagt i 2023.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål

1. Alle skal ha et bredt tilbud for deltakelse i og opplevelse av kulturtilbud i så vel kommunale instanser som i frivillige organisasjoner

Internfokus:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2023	Lokale tiltak	Resultat
Total gjennomgang av skjønnlitteratur for voksne.	Gjennomgang av bokstammen og deretter kassering er noe som ofte blir nedprioritert fordi andre oppgaver blir sett på som viktigere. Men dette året ble det gjennomført en større gjennomgang og kassering av mange eldre og slitte skjønnlitterære bøker for voksne.	Hyllene ser ryddigere ut, og det er blitt plass til utstilling av en bok med forsiden fram på slutten av hver hylle. Men når det gjelder skjønnlitteratur til voksne er trenden at voksne låner færre fysiske bøker, og heller låner e-bøker eller e-lydbøker. Det har vært en nedgang i antall utlån av fysiske bøker, mens økningen i antall utlånte e-bøker har vært på 47 % og e-lydbøker har vært på ca 297 %.

Også i år deltok Vega folkebibliotek på Lese kampanjen «Sommerles 2023»	Fjorårets innkjøp av så mange nye barnebøker som mulig ble videreført i 2023, med tanke på at flest mulig av barna skulle finne seg bøker å lese og få lyst til å delta på Sommerles.	I 2023 deltok ca. 80,6 % av elevene i 1.-7. klasse på Sommerles, mot 78,5 % i 2022. Det ble lest 23,3 bøker i gjennomsnitt pr deltaker og de barna som deltok leste i gjennomsnitt 2098 sider. Både antall bøker pr deltaker og antall sider var høyere enn i 2022.
Skikkelig opprydding og gjennomgang av skjønnlitteratur til barn	Kassering av gamle, slitte og uaktuelle bøker for å få bedre plass til nye bøker, og for å få plass til utstilling av 1 bok på enden av hver hylle. Mer oversiktlige hyller er nesten viktigere for barn enn for voksne for at de nye bøkene skal vises når barna er på jakt etter en ny bok.	Barneavdelingen ser mer oversiktlig ut, og det er lettere å finne fram til de mest populære bøkene og seriene. Utlån av skjønnlitteratur til barn økte med nesten 9 %.

Oppfølging sykefravær

Mål sykefravær % 2019	Sykefravær % siste fravær rapport	Evt kommentar

Brukerfokus 2023:

	Resultatkrav	Resultat
Jobbe mer med informasjon om Bibliotekets tilbud på Facebook-siden. Det er tidkrevende, men målet er å ha jevnlig oppdateringer om nye bøker og utstillinger gjerne hver uke om tiden strekker til.	Har laget en fast post kalt «To Nye» på Bibliotekets Facebook-side, der det velges ut to nye bøker pr. gang som presenteres litt grundigere. Det legges ut bilde av forsiden på bøkene, og en utfyllende omtale, og så legger jeg den samme «posten» ut på Vega-siden for å nå ut til så mange som mulig.	Lånerne har satt pris på denne måten å presentere utvalgte bøker på, og de bøkene som presenteres lånes ofte ut i løpet av den etterfølgende uken.

<p>I 2023 fortsatte satsningen på e-lydbøker og e-bøker (dvs. bøker i fulltekst) til både barn og voksne via appen Bookbites, og det ble jobbet mye med å informere lånerne om dette tilbudet. Voksne lånerne kan logge seg på med Bibliotek kortet sitt, og barn logger seg på med Feidennummer som de får gjennom skolen.</p>	<p>BookBites er en gratis-app lånerne kan laste ned til mobiltelefonen eller nettbrettet sitt, og gjennom den kan man låne e-bøker og lydbøker uansett hvor man befinner seg (dvs. man trenger ikke å fysisk å besøke biblioteket for å benytte bibliotekets tilbud).</p>	<p>Utlån via BookBites til voksne har virkelig tatt av i 2023. Når det gjelder e-bøker var økningen i antall utlån på 21 %, og for e-lydbøker var økningen på 297 %.</p> <p>For barn var det økning når det gjaldt lån av e-lydbøker (26 %), men for e-bøker var det nedgang.</p>
---	---	--

Hva har vi blitt bedre på i 2023:

- I 2022 fikk Biblioteket et nytt og moderne biblioteksystem som kan kommunisere med andre biblioteksystem i landet, og dette har gjort at fjernlån (innlån av bøker fra andre bibliotek i Norge) er smidigere og lettere enn tidligere. I tillegg kan lånerne selv bestille bøker fra andre bibliotek i Norge og få bøkene sendt til Vega folkebibliotek.
- Storopprydding og kassering i bokhyllene for skjønnlitteratur for voksne og barn er nå ferdig. Hyllene ser mer oversiktlig og ryddig ut og det er plass til utstilling av 1 bok med forsiden synlig helt til høyre på alle hyllene.
- Fokuset på informasjon om Bookbites-appen både til voksne og barn, har ført til at flere lånerne har oppdaget hvor praktisk og lett det er å låne e-lydbøker og e-bøker via appen. Lån via Bookbites kan gjøres hjemmefra 24 timer i døgnet, og denne økte tilgjengeligheten er noe lånerne setter stor pris på, det viser utlånstallene både til voksne og barn.

Viktige hendelser

Utlån av e-lydbøker via BookBites-appen til voksne økte med hele 297 % og for e-bøker var økningen på 21 %, mens utlånet av fysiske skjønnlitterære bøker gikk ned med 23 %. Voksne brukere av Bibliotekets tjenester velger i økende grad å låne bøker digitalt, men det som overrasker er at antall besøk både på kveldstid og dagtid likevel har økt i 2023. Voksne låner fortsatt fysiske bøker, men bruker muligheten til å låne digitale bøker i tillegg.

Antall innbyggere i Vega kommune økte litt fra 2022 til 2023, og det er i all hovedsak flyktninger fra Ukraina som er forklaringen på det økte innbyggertallet. Dette medfører mye ekstra jobb for biblioteksjefen og økte utgifter for Biblioteket, med depoter med både ukrainske og russiske bøker som skal bestilles og sendes tilbake. Bibliotekets utgifter til porto har økt mye de siste årene.

Utlån av fagbøker til barn økte med 40 %, og utlån av skjønnlitteratur økte med nesten 9 %, men her er det nok skoleklassenes lån til klasseromsbibliotek som bidrar mye til å dra opp tallene. Realiteten er dessverre at barns lesing på fritiden har gått ned, selv om utlånstallene tyder på det motsatte.

5. Næring/landbruk

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

"ENHET"	Faste årsverk
2023	1,0

ØKONOMI

	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik
NETTO	682	x	x	x

Regnskapskommentar:

Regnskapet viser stabilt forbruk. Største posten er lønn, øvrige utgifter er minimale.

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål

1. Vega skal være aktiv innen primærnæringene
2. I Vega skal kultur og næring gi utvikling og verdiskaping for hele kommunen

Internfokus:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2023	Lokale tiltak	Resultat
Søknader om produksjonstilskudd, 50 stk. i to omganger		Dyre og arealtilskudd og avløsertilskudd Utbetalt kr. 35 522 353 i tilskudd
Søknader om miljøtilskudd, 24 stk		Beiting, miljøvennlig spredning husdyrgjødsel mm. Utbetalt kr. 750 479 i tilskudd
Søknader om SMIL midler, 15 stk		Stell av gammel kulturmark, inngjerding av beite, istandsetting av bygninger, rundb.plass Utbetalt kr. 631 000 i tilskudd
Søknad om midler til skjøtsel i Verdensarvområdet, 11 søkere fra Vega, 3 fra andre kommuner. Samordning med Vega verneområdestyre. I tillegg tilskudd til tiltak/prosjekt, 16 søknader		Beitetilskudd og slåttetilskudd. Investeringstiltak mm. Utbetalt kr. 1 500 000 i tilskudd
Fradeling og konsesjonssøknader, 15 stk.(i tillegg behandlet en del etter PBL for teknisk)		

Har også behandlet søknader vedr. avløsning ved sykdom, drenering, bruksutbygging mm.

Viktige hendelser

Fra august 2023 har Vega kommune inngått i vertskommunesamarbeid med Sømna og Brønnøy på landbruksområdet. I en overgangsfase har det ikke påvirket arbeidsfordelingen vesentlig, men på sikt vil det bidra til frigjøring av ressurser som skal bidra innen kart og oppmåling.

7. Verdensarv, natur og kulturarv

7.1. Miljø/plan

ORGANISASJON/TJENESTETILBUD

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik
	933	1 237	713	-523

Regnskapskommentar:

Kontoret hadde redusert kapasitet /bemanning fra slutten av mai.

MÅLOPPNÅELSE jf. kommuneplanens samfunnsdel Ny plan under utarbeidelse

Verdensarv, natur og kulturarv. Hovedmål: I 2020 har vi ivarettatt og foredlet de verdiene som lå til grunn for verdensarvstatusen. Vega skal bli et internasjonalt lende kunnskapssenter for formidling, forvaltning og bruk av natur- og kulturlandskap langs kysten.

Det unike kulturlandskapet i Vegaøyen som er et resultat av samspillet mellom menneske og natur over lang tid, har gitt området plass på Unescos verdensarvliste. Både kulturarven og de rike naturverdiene i Vegaøyen skal beskyttes – og den unike duntradisjonen skal ivaretas for fremtidige generasjoner.

Internfokus:

Mål fra virksomhetsplan	Resultatkrav	Lokale tiltak	Resultat
FOKUS PÅ VERDENSARV STATUSEN	Ivaretaking av verdiene som ligger til grunn for statusen, og sikre bærekraftig utvikling av verdensarven.	Ny forvaltningsplan under utarbeidelse. Kom adm. møter i adm kontaktutvalg. Deltok på Norges verdensarvforum på Bryggen i Bergen tema «verdier og verdensarv».	Restaurering og skjøtsel av semi-naturlig naturtyper. Ærfugl tradisjonen ivaretas i flere egg- og dunvær.
PLANARBEID	Kystplan Helgeland (KPH) Vega	Tilrettelagt og gjennomført befaring i Vegaøyen med statsparten.	Avventer avgjørelse ang innsigelsen fra KKD
	Kulturminneplan	Plan på høring	Plan vedtatt av Vega KS.
	Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftslivet.	Søknad om spillemidler til NFK i tråd med KDP	Avventer svar i 2024 ang rehab av Gladstad kunstgress-banen
	Helhetlig ROS og	Årlig deltakelse på øvelse i regi	Behov for oppfølging av jf.

	overordnet beredskapsplan	av Statsforvalteren i Nordland samt en totalberedskaps (bussulykke) øvelser med helse, politi og brann- og redning.	evaluering av øvelsene.
	Overordnet kommuneplan	Videre arbeide med skrivingen av de ulike kapitlene i samfunnsdelen.	Verksted og forankringsprosesser gjennomført fortløpende.
ANDE FORVALTNING-SAKER	Skadefelling-vilt	Saksbehandling av søknader.	Vedtak i tråd med lovverket

Tiltak som følge av politiske vedtak:

Ferdigstillelse av kulturminneplanen.

Viktige hendelser

Igangsetting og prosessene rundt utarbeidelse av ny samfunnsdel.

8. Teknisk avdeling

ORGANISASJON / TJENESTETILBUD

Teknisk avdeling	Faste årsverk	Faste ansatte
2022	10,3	9,7
2023	10,3	9,7

ØKONOMI

Tall i 1.000	Regnskap 2022	Budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik
NETTO	13 590	15 449	15 842	142

Regnskapskommentar:

Samlet positivt avvik på kr 142.000,-, hensyntatt avsetning/inntekt til/fra fond
Positivt avvik pga mindreutgift lønn ved vakanse/ikke ansatt i budsjettert stilling

MÅLOPPNÅELSE

Kommuneplanen:

Delmål:

1. Boforhold
2. Universell utforming

Internfokus:

Mål fra 'virksomhetsplan' 2023	Resultatkrav	Lokale tiltak	Resultat
Kommuneplanens samfunnsdel	Ferdigstilt		Ikke ferdigstilt
Ny brannstasjon	Ferdigstilt		Ferdigstillelse av ny stasjon inkl vognhall
Tomtefelt Rørøy	Produksjon		Produksjon av offentlig infrastruktur.
Salg av tomter Høgåsmyra	Ferdigstilt		Tomter solgt, byggestart iverksatt

Økonomifokus-/tiltak 2023:

	Resultatkrav	Resultat
Driftsbudsjett	Ikke satt spesifikke krav	Samtlige funksjoner bærer preg av forsiktighet og nøkternt forbruk. Uforutsette kostnader dekket inn av mindreutgift lønn.

Brukerfokus 2023:

	Resultatkrav	Resultat
Stort arbeidspress på saksbehandling. Tid- og resurskrevende med mange dispensasjonssaker.	Organisering/ressurser må utredes	Prosess igangsatt. Samarbeid med andre kommuner.
Ulovlighetsoppfølging/myndighetsutøvelse er krevende pga manglende ressurser	Organisering/ressurser må utredes	Prosess igangsatt. Samarbeid med andre kommuner.
Drift kommunale eiendommer	Organisering/ressurser må utredes	Interkommunal løsning med Brønnøy kommune. Sak legges fram i 2024.
Stilling VA-ingeniør	Ansettelse	Ny ansatt fra 26.01.23

Hva har vi blitt bedre på i 2023:

Vann/avløp – stort fokus på kartgrunnlag/rutiner/saksbehandling

Tiltak som følge av politiske vedtak:

Kystplan Helgeland – Vega
Forvaltning verdensarv
Kommuneplanens samfunnsdel

Ovenstående oppgaver har preget organisasjonen i 2023. Omfang og kompleksitet motsvares ikke av avsatte ressurser. Får konsekvenser for øvrige funksjoner som skal ivaretas av avdelingen.